

KATALOG PITANJA IZ BOSANSKOG JEZIKA

za prijemni ispit u medresama

Sarajevo, april 2018. godine

Sadržaj

UVOD -----	3
NIVO I	
Historija jezika -----	4
Fonetika i fonologija -----	5
Morfologija -----	7
Sintaksa -----	9
Leksika i semantika -----	11
Pravopis -----	13
Književnost -----	15
NIVO II	
Historija jezika -----	20
Fonetika i fonologija -----	22
Morfologija -----	25
Sintaksa -----	28
Leksika i semantika -----	31
Pravopis -----	33
Književnost -----	36
Odgovori -----	42
Pitanja i odgovori -----	50
Literatura-----	87

UVOD

Katalog pitanja s rješenjima iz **Bosanskoga jezika i književnosti** sačinjen je za potrebe prijemnog ispita u medresama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.

Ponuđena pitanja obuhvataju nastavne sadržaje koji se izučavaju u osnovnim školama u Bosni i Hercegovini. Katalog sadrži pitanja višestrukog izbora u kojima su ponuđene tri ili četiri opcije, a samo je jedan tačan odgovor.

Pitanja su razvrstana u dvije osnovne oblasti: jezik (istorija jezika, fonetika, morfologija, sintaksa, leksika, semantika, pravopis) i književnost. Svaka od ovih oblasti podijeljena je na dva nivoa znanja: NIVO I (početni nivo, niža razina) i NIVO II (napredni nivo, viša razina).

Na kraju Kataloga naveden je i prijedlog testa za prijemni ispit u medresama, koji je baziran na pitanjima ponuđenim u ovom Katalogu.

Katalog s pitanjima iz Bosanskoga jezika i književnosti ima za cilj da učenicima pomogne u pripremi za polaganje prijemnog ispita u medresama.

Predmetna komisija:

Mr. Harun Macić

Mr. Nusret Omerika

Prof. Sabaheta Kudić

NIVO I

(NIŽA RAZINA)

HISTORIJA JEZIKA

1. Zaokruži tačan odgovor.

Prvo slavensko pismo je:

- a) latinica
- b) cirilica
- c) glagoljica

2. Odgovori.

Kojim je pismom napisana *Povelja Kulina bana*?

- a) bosanskom cirilicom/bosančicom
- b) glagoljicom
- c) arebicom

3. Koja su pisma u zvaničnoj upotrebi danas u savremenom bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku?

- a) cirilica i arebica
- b) latinica i glagoljica
- c) latinica i cirilica

4. Zaokruži tačan odgovor.

Književnost pisana na bosanskome jeziku, a arapskim pismom zove se:

- a) narodna književnost
- b) arapska književnost
- c) alhamijado književnost

5. Jezik je sredstvo

- a) komunikacije/sporazumijevanja
- b) dogovaranja
- c) saradnje

6. Prvi pisani jezik svih Slavena je

- a) staroslavenski/crkvenoslavenski jezik
- b) praslavenski
- c) južnoslavenski

7. Zaokruži tačan odgovor.

Konstantin (Ćirilo) osmislio je:

- a) glagoljicu
- b) latinicu
- c) cirilicu

- 8.** U najstarije vrijeme (X vijek) u Dubrovniku, srednjoj Dalmaciji i u Bosni formirana je bosanska cirilica ili
- bosančica
 - glagoljica
 - arebica

9. Zaokruži slovo ispred tačne tvrdnje.

- Arebica je arapska književnost
- Humačka ploča je najstariji pisani bosanski spomenik
- Povelja Kulina bana spada u crkvenu književnost

10. Književna ocjena, neposredan sud o vrijednosti knjige nakon njenog izlaska, naziva se:

- recenzija
- lektura
- kritika

11. Zaokruži slovo ispred tačne tvrdnje.

U koju vrstu srednjovjekovne književnosti spada Povelja Kulina bana?

- crkvenu
- administrativnu
- lapidarnu

12. Zaokruži slovo ispred tačne tvrdnje.

- Arebica je arapsko pismo.
- Hvalov zbornik je najstariji pisani bosanski spomenik
- Povelja Kulina bana spada u lapidarnu književnost

FONETIKA I FONOLOGIJA

1. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Prepoznaj **naziv glasovne promjene** koja je izvršena u riječi ***draži***:

- prva palatalizacija
- gubljenje suglasnika
- jotovanje

2. Obilježi riječ koja ima kratki akcent/naglasak.

- kost
- mrak
- kuća
- dan

- 3.** Promjena zadnjonepčanih suglasnika **k, g, h**, ispred samoglasnika **e ili i u č, ž, š** naziva se
a) prva palatalizacija b) jotovanje c) druga palatalizacija
- 4.** Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi **vožnja**
a) jotovanje b) sibilarizacija c) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
- 5. Prepoznaj glasovnu promjenu i obilježi tačan odgovor.**
Riječi **junače, Bože, poslaniče** primjeri su glasovne promjene:
a) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
b) prva palatalizacija
c) jotovanje
- 6. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.**
Glasovna promjena u kojoj suglasnici **k, g, h**, ispred vokala **i** prelaze u **c, z, s** zove se:
a) prva palatalizacija
b) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
c) druga palatalizacija/sibilarizacija
- 7. Zaokruži tačan odgovor.**
U riječima **otkopati, potcrtati, othraniti**, izvršena je glasovna promjena
a) jednačenje suglasnika po zvučnosti b) jotovanje c) sibilarizacija
- 8. Prepoznaj zadnjonepčane suglasnike koji učestvuju u prvoj palatalizaciji.**
a) k, g h_ b) c, z, s c) r, l, n
- 9. Prepoznaj samoglasnike/vokale u našem jeziku!**
a) a, e, i, o, u_ b) a, b, c, č, Ć c) j, v, r, l, nj,
- 10. Zaokruži nepravilno napisanu riječ:**
a) pedeset
b) najjasniji
c) oddužiti
- 11. Zaokruži slovo ispred tačno napisane riječe:**
a) prim ije_titi, b) zauvje_k, d) rije_čnik
- 12. Redoslijed grafema u latinici zove se**
a) abeceda b) alfabet c) čirilica

13. Redoslijed grafema u čirilici zove se

- a) azbuka
- b) latinica
- c) abeceda

14. Iстicanje jednog sloga u riječi naziva se

- a) akcent/naglasak
- b) slog
- c) iskaz

MORFOLOGIJA

1. U kojem su nizu nabrojane zamjenice:

- a) nego, već, jer
- b) momački, spor, uredan
- c) taj, njegov, meni
- d) iznad, pored, u

2. Zaokruži tačan odgovor.

Nezavisni padeži su:

- a) nominativ i akuzativ
- b) nominativ i vokativ
- c) nominativ i lokativ

3. Zaokruži tačan odgovor.

Znajući je glagolski oblik:

- a) glagolski prilog prošli
- b) glagolski prilog sadašnji
- c) glagolski pridjev radni

4. Odoh je glagolski oblik:

- a) perfekt
- b) aorist
- c) imperfekt
- d) pluskvamperfekt

5. Koji niz riječi spada u riječce/partikule?

- a) jučer, sad, tamo
- b) samo, bar, evo

- c) mi, vi, taj
- d) iznad, ispod, na

6. Glagolske osnove mogu biti: infinitivna i

- a) perfektivna
- b) prezentska
- c) futurska

7. Glagoli se:

- a) dekliniraju
- b) kompariraju
- c) konjugiraju

8. U kojem se padežnom obliku nalazi označena imenica u dатoj rečenici?

Između dva Šamca protječe rijeka Sava.

- a) u akuzativu
- b) u vokativu
- c) u nominativu

9. U kojem se padežnom obliku nalazi označena imenica u dатoj rečenici?

Ahmede, dođi i pomozi mi da napišem zadaću!

- a) u vokativu
- b) u genitivu
- c) u lokativu

10. Zaokruži tačan odgovor.

- a) cvijet - cvijetati
- b) pobjeda – pobijediti
- c) zasjedanje - zasijedati

11. Oblik **dvoje** je:

- a) brojni pridjev
- b) brojna imenica
- c) zbirni broj

12. Napiši u kojem se padežu nalazi istaknuta riječi u navedenoj rečenici.

Nastavnik stoji pred školom.

- a) genitiv
- b) lokativ
- c) instrumental

13. Odredi padež.

Učenik ide prema **tabli**.

- a) lokativ
- b) dativ
- c) akuzativ

14. Odredi vrstu broja: **jedna**:

- a) glavni broj b) zbirni broj c) redni broj

15. Odredi vrstu broja: **trojica**

- a) brojna imenica b) brojni prilog c) glavni broj

16. Odredi vrstu broja: **oba**

- a) glavni broj b) zbirni broj c) redni broj

17. Koji niz riječi spada u priloge?

- a) jučer, sad, tamo
b) samo, bar, evo
c) mi, vi, taj
d) iznad, ispod, na

18. Glagol **peći** u 3. licu množine prezenta glasi:

- a) su pekli b) peku c) bi pekli

SINTAKSA

1. Rečenice **po sastavu** mogu biti:

- a) prostoproširene b) proširene i složene c) proste i složene

2. Veza najmanje dviju sintaksema bez svojstva predikata naziva se

- a) sintagma
b) sintaksema
c) vezani tekst

3. Zaokruži tačan odgovor.

Obilježena sintaksema u rečenici *Sretoše se nasred čaršije* prati:

- a) adverbijalna odredba načina
b) adverbijalna odredba vremena
c) adverbijalna odredba mjesta

4. Zaokruži tačan odgovor.

Rečenica: *Sunce se dizalo, a njemu je sve gušći mrak zastirao oči je:*

- a) suprotna rečenica

- b) rastavna rečenica
- c) sastavna rečenica

5. Zaokruži tačan odgovor. Odredi vrstu klauza.

Vozili su se i pričali.

- a) NEZAVISNOSLOŽENA sastavna
- b) NEZAVISNOSLOŽENA suprotna
- c) NEZAVISNOSLOŽENA rastavna

6. Napiši koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši podvučena riječ:

Lijepa Azra igra **kolo**.

- a) bliži objekt
- b) adverbijalna odredba
- c) subjekt

7. Napiši koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši podvučena riječ:

Bijeli konj **brzo** trči.

- a) adverbijalna odredba načina
- b) atributa
- c) apozicije

8. Zaokruži tačan odgovor.

Ubrala sam kruške koje su bile zrele.

Zavisna klauza/surečenica u sastavu navedene složene rečenice je:

- a) objekatska
- b) mjesna
- c) atributska
- d) posljedična

9. U sljedećoj rečenici pronađi atribut.

Velika planina je uvijek odvlačila pogled.

- a) velika
- b) pogled
- c) uvijek

10. U sljedećoj rečenici pronađi objekat.

Velika planina je uvijek odvlačila pogled.

- a) Planina
- b) pogled
- c) velika

11. Sa sintaksičkog stajališta, sve riječi našega jezika možemo podijeliti na

- a) samostalne i nesamostalne
- b) promjenjive i nepromjenjive
- c) punoznačne i nepunoznačne

12. Koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši istaknuta riječ?

Mi služimo **Bogu**.

- a) dalji objekt
- b) subjekt
- c) apozicija

13. Koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši istaknuta riječ?

Nastavnik je ispitao **učenike**.

- a) bliži objekt
- b) adverbijalna odredba
- c) apozicija

14. Odredi sintaksičku funkciju (rečenični član/služba u rečenici) istaknute riječi:

Prozva ga glasno, primače se tabli i spusti ruku na njegovo rame.

- a) atribut
- b) dverbijalna odredba načina
- c) predikat

15. Odredi sintaksičku funkciju (rečenični član/služba u rečenici) istaknute riječi:

Amela je učenica.

- a) predikat
- b) atribut
- c) subjekt

16. Odredi sintaksičku funkciju (rečenični član/služba u rečenici) istaknute sintakseme:

*Prozva ga glasno, primače se tabli i spusti ruku **na** njegovo rame.*

- a) apozicija
- b) adverbijalna odredba mjesta
- c) predikat

LEKSIKA I SEMANTIKA

1. Zaokruži tačan odgovor!

živ – mrtav su:

- a) homofon
- b) homograf

- c) antonimi
- d) sinonimi

2. Zaokruži tačan odgovor!

Lingvistička disciplina koja proučava sadržaj, značenje i smisao riječi naziva se

- a) sintaksa
- b) stilistika
- c) semantika

3. Zaokruži tačan odgovor!

stomak – trbuš su:

- a) sinonimi
- b) antonimi
- c) homofoni
- d) homonimi

4. Prepoznaj sinonime:

- a) Talas ---- val
- b) Brz ---- spor
- c) Višnja --- Višnja

5. Prepoznaj antonime:

- a) učenik --- đak
- b) brz --- hitar
- c) bogat --- siromašan

6. U navedenom nizu riječi prepoznaj korijen riječi.

domovina, domaći, domaćica; propovijati, putnik, putovanje

korijen riječi:

- a) dom i put
- b) dom i nik
- c) put i nik

7. Zaokruži tačan odgovor!

Nove riječi koje nastaju izvođenjem nazivaju se

- a) izvedenice
- b) sraslice
- c) složenice

8. Zaokruži tvrdnju koja nije tačna!

- a) Homografi su riječi koje se isto pišu, a različito izgovaraju
- b) Homofoni su riječi koje se isto izgovaraju, a različito pišu
- c) Arhaizmi su novonastale riječi.

9. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Pronađi žargonizme:

- a) razumjeti, profesor, utakmica
- b) skontati, profa, tekma
- c) shvatiti, predavač, meč

10. Zaokruži tačan odgovor:

Ich-forma je

- a) pisanje u prvom licu
- b) pisanje u trećem licu
- c) retrospekcija

11. Zaokruži netačnu tvrdnju.

- a) Posuđenice iz turskog jezika zovu se turcizmi.
- b) Posuđenice iz romanskih jezika zovu se romanizmi.
- c) Posuđenice iz njemačkog jezika germanizmi.
- d) Posuđenice iz engleskog jezika zovu se orijentalizmi

PRAVOPIS

1. Zaokruži netačno napisanu riječ.

- a) htio
- b) osmijeh
- c) orijent
- d) ovde

2. Zaokruži pravilno napisanu riječ.

- a) najjužniji
- b) vodić
- c) htjeo
- d) dole

3. Zaokruži nepravilno napisanu riječ.

- a) ru_č_ak
- b) pi_đ_ama
- c) zada_ć_a
- d) ro_đ_endan

4. Zaokruži pravilno napisanu rečeničnu konstrukciju.

- a) Pišem olovkom.
- b) Pišem s olovkom.

5. Zaokruži pravilno napisanu rečeničnu konstrukciju.

- a) Oni su putovali s vozom.

- b) Oni su putovali vozom.
6. Zaokruži pravilno napisanu rečeničnu konstrukciju.
- a) Naučio sam pjesmu napamet.
 - b) Naučio sam pjesmu na pamet.
7. Zaokruži **pravilno** napisanu rečenicu.
- a) Samnom je išla u kino.
 - b) Ne pažnja građana uzrokuje požare u šumama.
 - c) Ne znam ništa o njemu.
8. U sljedećim rečenicama **prepoznaj pogrešno** napisanu rečenicu.
- a) Sa mnom je išla u kino.
 - b) Ne pažnja građana uzrokuje požare u šumama.
 - c) Ne znam ništa o njemu.
9. Zaokruži slovo ispred **pravilno** napisane rečenice.
- a) Mi bi željeli posjetiti Zemaljski muzej u Sarajevu.
 - b) Mi bismo željeli posjetit zemaljski Muzej u Sarajevu.
 - c) Mi bismo željeli posjetiti Zemaljski muzej u Sarajevu.
 - d) Mi bi smo želili posjetiti Zemaljski Muzej u Sarajevu.
- 10.** Zaokruži **pravilno** napisanu riječ (**veliko i malo slovo**)
- a) Banjalučanin
 - b) Renesansa
 - c) Austrijski
 - d) Islam
11. U nizu riječi jedna je nepravilno napisana. Zaokruži.
- a) nemam
 - b) nemoj
 - c) nesviram
 - d) ne pričaj
12. Zaokruži **nepравилно** napisanu riječ
- a) nemam
 - b) nemoj
 - c) nečovjek
 - d) nepričaj
13. Zaokruži **правилно** napisanu riječ
- a) unsko-sanski kanton
 - b) kulen vakuf
 - c) sarajka
 - d) Almedinov
14. Zaokruži pravilno napisani oblik.

- (3. l. mn. glagola *peći*)
a) oni peču b) oni peću c) oni peku

15. Zaokruži slovo ispred **pravilno** napisanog niza riječi.

- a) biologija, daidža, avion, dijalog
- b) dijaliza, herojina, majica, orhideja
- c) sociologija, biologija, dijalog, htjeo

KNJIŽEVNOST

1. Pjesnička forma talijanskog porijekla, sastavljena od četrnaest stihova, koji su u osnovnom obliku podijeljeni u dva katrena i dvije tercine(ili terceta) naziva se
 - a) sonet
 - b) koren
 - c) bejt
 - d) kasida

2. Zaokruži tačan odgovor.

Pripovijetku „**Nosač Samuel**“ napisao je:

- a) Abdulah Sidran
- b) Ivo Andrić
- c) Petar Kočić
- d) Isak Samokovlja

3. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Novele i pripovijetke svrstavamo u:

- a) dramski rod
- b) lirski rod
- c) epski rod

4. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Autor romana „**Zeleno busenje**“ je:

- a) Mehmedalija Mak Dizdar
- b) Hamza Humo
- c) Ahmed Muradbegović
- d) Edhem Mulabdić

5. Djelo „**Hamlet**“ Williama Shakespearea je:

- a) komedija
- b) tragedija
- c) roman
- d) balada

6. Stilska figura nastala oponašanjem glasova i zvukova iz prirode zove se

- a) onomatopeja
- b) personifikacija
- c) gradacija

7. Djelo „**Hasanaginica**“ je:

- a) balada
- b) romansa
- c) tragedija
- d) poema

8. Zaokruži tačan odgovor.

Kratki roman „**Starac i more**“ napisao je:

- a) Ernest Hemingway
- b) Johann Wolfgang von Goethe
- c) Honoré de Balzac

9. Najpoznatiji je roman francuskog pisca Antoinea de Sainta-Exuperyja iz 1943 je:

- a) „Alisa u zemlji čuda“
- b) „Mali princ“
- c) „Oliver Twist“

10. Prepozna stilsku figuru!

“Umrijet ću noćas od ljestve”

- a) hiperbola
- b) sinegdoha
- c) personifikacija

11. Napisao je zbirku pripovijedaka koja je objavljena pod naslovom „**Prosanjane jeseni**“. Knjiga obuhvata 29 pripovijedaka koje obrađuju život u bosanskom malom gradiću (kasabi). On je?

- a) Zlja Dizdarević
- b) Ivo Andrić
- c) Meša Selimović
- d) Derviš Sušić

12. U svojoj knjizi „**Durđevak**“ pisac piše o djetinjstvu, o snovima i radostima: o onome što djeca proživljavaju i doživljavaju, a što kao odrasli zaboravljaju. Taj pisac je:

- a) Branko Ćopić
- b) Ivan Cankar
- c) Hamza Humo

13. Zaokruži!

Američki književnik Jack London opisuje prva životna iskustva malog vuka, iskustva koja doživljavamo kao da gledamo kroz njegove oči. U ovom djelu se sa uzbudnjem prati životna priča i put ovoga poluvuka, od divljine dalekog sjevera do tople Kalifornije, ali i brojne druge životne priče i subbine od kojih neke i nisu sretne. Ovaj roman je

- a) Bijeli očnjak b) Veliki talas c) Mali princ

14. Američka književnica Pearl Buck upoznaje nas sa životom raznih sredina u dalekim zemljama Kini i Japanu kroz priču o dvojici dječaka u knjizi:

- a) "Prohujalo s vihorom" b) "Mali princ" c) "Veliki talas"

15. Pjesmu "**Modra rijeka**" napisao je:

- a) Mehmedalija Mak Dizdar
b) Alekса Šantić
c) Nedžad Ibrišimović

16. Pjesmu "**Teubei-nesuh**" napisao je

- a) Skender Kulenović
b) Mak Dizdar
c) Musa Ćazim Ćatić

17. Roman „*Na Drini ćuprija*“ napisao je

- a) Meša Selimović
b) Skender Kulenović
c) Ivo Andrić

18. Roman „*Orlovi rano lete*“ napisao je

- a) Zija Dizdarević
b) Branko Ćopić
c) Mato Lovrak

19. Pažljivo pročitaj stihove i odgovori na pitanje.

*"Vijest je letjela brže od ptice
Brže od vjetra
Brže od munje..."*

Stilska figura koja nastaje kada se izborom riječi postepeno pojačava ili slabi početna jačina doživljaja naziva se

- a) Gradacija b) Anafora c) Epifora

20. Zaokruži tačan odgovor.

Kojem književnom rodu pripada djelo napisano u dijaloškoj formi, a čija se radnja temelji na sukobu između likova?

- a) roman
- b) drama
- c) novela
- d) bajka

21. Zaokruži tačan odgovor!

Mula Mustafa Bašeskija napisao je:

- a) Putopis
- b) Dnevnik
- c) Memoare
- d) Ljetopis

22. Zaokruži tačan odgovor!

Petar Kočić je napisao djelo pod nazivom:

- a) "Mirisi"
- b) "Zid"
- c) "Bašta sljezove boje"
- d) "Jazavac pred sudom"

23. Zaokruži tačan odgovor.

Retrospektivno pripovijedanje je:

- a) Pričanje koje je usredstvreno na unutarnji život ličnosti
- b) Kazivanje o događajima u obrnutom vremenskom smjeru: od sadašnjosti prema prošlosti
- c) Predstavljanje mogućih zbivanja u budućnosti

24. Pročitaj stihove iz pjesme "Stećak" S. Kulenovića i zaokruži tačan odgovor.

*"Udaljili su se od njeg i gradovi i sela.
Vidik mu stvore listopad i koze što tu brste.
Vjetar podsjeti ljeske, i one se šapatom krste.
Zmija mu kreće uz reljef, svoj reljef svije sred čela."*

- a) Ova vrsta stofe naziva se četverostih/ katren(a)
- b) Ova vrsta strofe naziva se tercet/tercina

25. Zaokruži.

Zbirku poezije "**Kameni spavač**" napisao je

- a) Mehmedalija Mak Dizdar b) Musa Čazim Ćatić c) Osman Đikić

26. Antičkoj književnosti pripada djelo:

- a) "Ponornica"
- b) "Hamlet"
- c) "Bijeli očnjak"
- d) "Antigona"

27. Zaokruži slovo ispred tačne tvrdnje!

- a) Roman "*Patnje mladog Werthera*" njemačkog pisca Johanna Wolfganga von Goethea je epistolarni roman.
- a) Roman "*Patnje mladog Werthera*" njemačkog pisca Johanna Wolfganga von Goethea je historijski roman.

28. Roman "*Derviš i smrt*" napisao je:

- a) Derviš Sušić
- b) Mak Dizdar
- c) Skender Kulenović
- d) Meša Selimović

29. Pročitaj stihove iz pjesme "Slap" Dobriše Cesarića i zaokruži kako se zove ova vrsta strofe (prema broju stihova)

*"Teče i teče, teče jedan slap;
Što u njemu znači moja mala kap?"*

- a) Ova vrsta strofe naziva se distih
- b) Ova vrsta strofe naziva se koren

30. Zaokruži!

Kratka priča u kojoj glavnu ulogu imaju životinje (ponekad biljke i nežive stvari), prikazane s ljudskim osobinama, tako da se alegorijski ocrtavaju odnosi među ljudima, izruguju ljudske slabosti i mane i daju moralne pouke je

- a) Bajka
- b) Basna
- c) Tragedija

31. Pročitaj stihove i zaokruži tačan odgovor.

*Što se bjeli u gori zelenoj?
Al' su snjezi, al' su labudovi?
Da su snjezi, već bi okopnuli,
labudovi, već bi poletjeli;*

*nit' su snjezi, nit' su labudovi,
nego šator age Hasan-age*

- a) Naziv epsko-lirske pjesme iz koje su navedeni stihovi je *Hasanaginica*.
- b) Naziv epsko-lirske pjesme iz koje su navedeni stihovi je *Omer i Merima*.

32. Zaokruži!

“Ježeva kućica” jedna je od najpoznatijih priča za djecu, poznatog pisca

- a) Jovana Jovanovića Zmaja
- b) Ivana Cankara
- c) Branka Ćopića

33. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Epski junak je:

- a) Mak Dizdar
- b) Mujo Hrnjica
- c) Hamza Humo

NIVO II (VIŠA RAZINA)

Historija jezika

1. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Najstariji pisani spomenik bosanskoga jezika je:

- a) Humačka ploča
- b) Povelja Kulina bana
- c) Natpis u Kijevcima kod Prijedora

2. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Povelja Kulina bana napisana je:

- a) 1189.
- b) 1289.
- c) 1389.

3. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Povelja Kulina bana napisana je na:

- a) glagoljici
- b) latinici
- c) bosančici

4. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Rječnik Potur-Šahidija (Makbul-arif) iz 1631. godine napisao je:

- a) Muhamed Nerkesi
- b) Muhamed Hevai Uskufi
- c) Hasan Kafi Pruščak
- d) Hasan Kaimija

5. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Gramatiku bosanskoga jezika iz 1890. godine napisao je:

- a) Frane Vuletić
- b) Ludvig Kuba
- c) Fadil Kurtagić

6. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

1887. godine izlazi prva zbirka bošnjačkih narodnih umotvorina "Narodno blago" a autor je:

- a) Safet-beg Bašagić
- b) Edhem Mulabdić
- c) Mehmed-beg Kapetanović Ljubušak

7. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Prvo pismo kod Južnih Slavena je bilo:

- a) čirilica
- b) latinica
- c) glagoljica

8. Natpisi na stećcima zovu se:

- a) povelje
- b) epitafi
- c) pečati

9. Pravopis bosanskog jezika napisao je:

- a) Senahid Halilović
- b) Dževad Jahić
- c) Ibrahim Čedić

10. Književnost pisana na bosanskom jeziku i bosanskim pismom (na bosančici) za vrijeme turske uprave naziva se:

- a) divanska književnost
- b) epistolarna književnost
- c) alhamijado književnost

11. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Teorijom i praksom sastavljanja rječnika bavi se:

- a) leksikografija
- b) leksikologija
- c) leksika
- d) etimologija

12. Zaokruži tačan odgovor!

Časopis je pokrenut 1900. godine. Pokretači su bili Edhem Mulabdić, Safvet-beg Bašagić i Osman Nuri Hadžić. Taj časopis je:

- a) "Biser"
- b) "Behar"
- c) "Vjesnik"
- d) "Kalem"

FONETIKA I FONOLOGIJA

1. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi junaci:

- a) druga palatalizacija/sibilarizacija
- b) gubljenje suglasnika
- c) prva palatalizacija

2. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi pečemo

- a) jotovanje
- b) prva palatalizacija
- c) sibilarizacija

3. Prepoznaj odstupanje od glasovne promjene.

Riječi *mački*, *seki*, *omladinki*, *Sarajki* predstavljaju odstupanje/izuzetke od glasovne promjene:

- a) prve palatalizacije
- b) druge palatalizacije/sibilarizacije
- c) jotovaja

4. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi svadba:

- a) jednačenje suglasnika po zvučnosti
- b) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
- c) gubljenje suglasnika

5. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi radosna:

- a) jednačenje suglasnika po zvučnosti
- b) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
- c) gubljenje suglasnika

6. Prepoznaj akcent u riječi grad:

- a) dugosilazni
- b) kratkosilazni
- c) dugouzlazni

7. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi bajci.

- a) druga palatalizacija/sibilarizacija
- b) prva palatalizacija
- c) gubljenje suglasnika

8. Iz rečenice izdvoji riječ u kojoj je izvršena glasovna promjena **jotovanje.**

Zec je brži od psa.

- a) zec
- b) brži
- c) psa

9. Prepoznaj dvije glasovne promjene koje su se desile u riječi iščupati.

- a) jednačenje suglasnika po zvučnosti i jotovanje
- b) jotovanje i prva palatalizacija
- c) jednačenje suglasnika po zvučnosti i jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe

10. Geminacija je :

- a) udvajanje istih suglasnika
- b) gubljenje suglasnika

c) podjela suglasnika

11. Zaokruži tačan odgovor!

- a) labio-dentalni suglasnici su *f i v*.
- b) bilabijalni glasovi su *r, l i*
- c) nazalni glasovi su *k, g i h.*

12. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi seoski:

- a) prelazak *l u o*
- b) nepostojano *a*
- c) gubljenje suglasnika

13. Prepoznaj odstupanje od glasovne promjene!

U riječima *Vrhbosna, gradski, podtekst, gangster* došlo je do odstupanja od koje glasovne promjene?

- a) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
- b) jotovanje
- c) jednačenje suglasnika po zvučnosti

14. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi stambeni:

- a) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
- b) jednačenje suglasnika po zvučnosti
- c) jotovanje

15. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi oči:

- a) jotovanje
- b) prva palatalizacija
- c) druga palatalizacija

16. Zaokruži tačan odgovor!

Do koje je glasovne promjene došlo u riječi *ščepati*?

- a) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
- b) gubljenje suglasnika
- c) jotovanje

MORFOLOGIJA

1. Zaokruži tačan odgovor.

Zamjenica **tvoj**, -a, -e je:

- a) Prisvojna
- b) Pokazna
- c) upitno-odnosna

2. Zaokruži tačan odgovor.

Prijelazni glagol *češljati se* je povratni:

- a) pravi
- b) nepravi
- c) uzajamno povratni

3. Zaokruži tačan odgovor.

Oblik *pročitana* je:

- a) glagolski pridjev radni
- b) glagolski prilog sadašnji
- c) glagolski pridjev trpni

4. Zaokruži tačan odgovor.

Koji glagolski način imamo u dатој rečenici? *Šetao bih čaršijom.*

- a) Optativ
- b) Imperativ
- c) Kondicional prvi

5. Oblik *napisavši* je:

- a) glagolski prilog prošli
- b) glagolski prilog sadašnji

- c) glagolski pridjev trpni

6. Zaokruži tačan odgovor.

Sve imenice muškog roda na suglasnik pripadaju:

- a) e-vrsti
- b) i-vrsti
- c) a-vrsti

7. Sve imenice ženskog roda na suglasnik pripadaju:

- a) i-vrsti
- b) e-vrsti
- c) a-vrsti

8. U kojoj rečenici je predikat u prezantu?

- a) Uradili smo domaću zadaću
- b) Dobit ću knjigu na poklon.
- c) Danas pišemo pismenu vježbu.

9. Glavni brojevi su promjenjivi:

- a) od 1-4
- b) od 1-6
- c) od 1-10

10. Zaokruži tačan odgovor.

Zamjenica *ničiji* je:

- a) opća
- b) neodređena
- c) odrična

11. U kojem se padežnom obliku nalazi imenica u datoј rečenici?

Slušam učenika kako govori.

- a) akuzativu
- b) genitivu
- c) lokativu

12. U kojem se padežnom obliku nalazi imenica u datoј rečenici?

Kupila je cvijeće svojoj majci.

- a) akuzativu
- b) dativu
- c) genitivu

13. U kojem padežnom obliku se nalaze imenice u datoј rečenici?

Govorili su o pročitanoj knjizi i odmarali su u hladovini.

- a) lokativu b) dativu c) instrumentalu

14. U kojem se padežnom obliku nalaze imenice u dатoj rečenici?

Sa svojim sinom je ujesen **lopatom** okopavao bašču.

- a) instrumentalu b) lokativu c) genitivu

15. Zaokruži tačan odgovor.

Oblik deseterica je:

- a) zbirni broj
- b) brojni pridjev
- c) brojna imenica

16. Oblik *znajući* je:

- a) glagolski prilog sadašnji
- b) glagolski prilog prošli
- c) glagolski pridjev trpni
- d) glagolski pridjev radni

17. Obilježi tačan odgovor!

Koji niz riječi spada u čestice/riječice?

- a) a, ali, nego, već
- b) tebe, ono, mi, ko
- c) možda, zar, bar, ne
- d) nad, iza, do, kroz

18. Prvo lice jednine prezenta glagola *leći* glasi:

- a) legoh b) legnem c) ležeći

19. Glagolski prilog sadašnji glagola *sjeći* glasi:

- a) sjekući b) sijekući c) siječem

SINTAKSA

1. Zaokruži tačan odgovor!

Punoznačne riječi ili veze nepunoznačnih i punoznačnih riječi koje mogu u rečenici popuniti jednu ili više pozicija nazivaju se

- a) sintagme
- b) sintakseme
- c) semanteme

2. Nesamostalni rečenični članovi su

- a) atribut i apozicija
- b) subjekt i predikat
- c) objekt i atribut

3. Zaokruži tačan odgovor.

Rečenica: *Teško sam hodao jer je put bio klizav* je:

- a) Zavisnosložena rečenica s uzročnom surečenicom
- b) Zavisnosložena rečenica s poredbenom surečenicom
- c) Zavisnosložena rečenica s načinskom surečenicom

4. Zaokruži koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši istaknuta riječ:

Bijele ptice su pjevale na krovu.

- a) Objekta
- b) Subjekta
- c) Atributa

5. Obilježi tačan odgovor.

Uzmi kolač koji želiš.

- a) vremenska
- b) načinska
- c) objektska
- d) atributska

6. Zaokruži tačan odgovor.

Budući da je veliko nevrijeme, moramo prekinuti posao.

Zavisna klauza/surečenica u sastavu naveden složene rečenice je:

- a) objekatska
- b) predikatska
- c) uzročna
- d) vremenska

7. Zaokruži tačan odgovor.

Ovaj narod priča tako kako sam ti rekao

Zavisna klauza/surečenica u sastavu navedene složene rečenice je:

- a) objekatska
- b) predikatska
- c) uzročna
- d) načinska

8. Zaokruži slovo ispred niza riječi koje spadaju u **supstantivnu/imeničku kategoriju riječi:**

- a) Lijena, pamet, dvaput, na
- b) prvi, snijeg, njoj, kućni
- c) kuća, dvojica, čega, ništa

9. Rečenice **po sastavu mogu biti:**

- a) prostoproširene
- b) proširene i složene
- c) proste i složene

10. Veza najmanje dviju sintaksema bez svojstva predikativnosti naziva se

- a) sintagma
- b) sintaksema
- c) vezani tekst

11. Zaokruži tačan odgovor.

Obilježena sintaksema u rečenici *Govorila je preko mjere* prati:

- a) adverbijalna odredba načina
- b) adverbijalna odredba vremena
- c) adverbijalna odredba mesta

12. Zaokruži tačan odgovor.

Rečenica: *Sunce se dizalo, a njemu je sve gušći mrak zastirao oči je:*

- a) suprotna rečenica
- b) rastavna rečenica
- c) sastavna rečenica

13. Zaokruži tačan odgovor. Odredi vrstu klauza.

Vozili su se i pričali.

- a) NEZAVISNOSLOŽENA sastavna
- b) NEZAVISNOSLOŽENA suprotna
- c) NEZAVISNOSLOŽENA rastavna

14. Napiši koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši podvučena riječ:

Lijepa Azra igra **kolo**.

- a) dalji objekt
- b) bliži objekt
- c) subjekt

15. Napiši koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši podvučena riječ:

Bijeli konj **brzo** trči.

- a) adverbijalna odredba načina
- b) atributa
- c) apozicije

16. Zaokruži tačan odgovor.

Došli su mi prijatelji koje sam pozvao.

Zavisna klauza/surečenica u sastavu navedene složene rečenice je:

- a) objektska
- b) mjesna
- c) atributska
- d) posljedična

17. U sljedećoj rečenici pronađi atribut.

Velika planina je uvijek odvlačila pogled.

- a) velika
- b) pogled
- c) uvijek

18. U sljedećoj rečenici pronađi objekat.

Velika planina je uvijek odvlačila pogled.

- a) planina
- b) pogled
- c) velika

19. Sa sintaksičkog stajališta, sve riječi našega jezika možemo podijeliti na

- a) samostalne i nesamostalne

- b) promjenjive i nepromjenjive
- c) punoznačne i nepunoznačne

20 Koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši istaknuta riječi?

Vjerujem u Boga.

- a) dalji objekt
- b) subjekt
- c) apozicija

21. Odredi sintaksičku funkciju (rečenični član/služba u rečenici) istaknute riječi:

*Prozva ga **glasno**, primače se tabli i spusti ruku na njegovo rame.*

- a) adverbijalna odredba načina
- b) atributa
- c) predikata

22. Odredi sintaksičku funkciju (rečenični član/služba u rečenici) istaknute riječi:

*Amela **je lijepa**.*

- a) predikat
- b) atribut
- c) subjekt

23. Odredi sintaksičku funkciju (rečenični član/služba u rečenici) istaknute sintakseme:

*Prozva ga **glasno**, primače se tabli i spusti ruku **na** njegovo **rame**.*

- a) adverbijalna odredba mjesta
- b) apozicija
- c) predikat

LEKSIKA

1. Zaokruži tačnu tvrdnju.

- a) Skup riječi jednog jezika naziva se leksika.
- b) Homonimi su riječi istog značenja i istog glasovnog sastava.
- c) Riječi koje imaju suprotno značenje nazivaju se sinonimi.

2. Zaokruži tačan odgovor.

Prepoznaj **sinonime**.

- a) konsonant ----- akcent
- b) leksem ----- riječ
- c) naglasak ----- suglasnik
- d) kondicional ----- samoglasnik

3. Zaokruži tačan odgovor.

Prepoznaj **frazeme**

- a) naći se u neobranom grožđu ----- sjetiti se
- b) ustati na lijevu nogu ----- biti neraspoložen, mrzovoljan bez razloga
- c) pasti na pamet ----- biti previše zaljubljen
- d) zaljubiti se do ušiju ----- naći se u neugodnoj situaciji

4. Zaokruži tačan odgovor.

Prepoznaj **neologizme**

- a) nivo, šou, bife, bicikl
- b) mliko, greota, đe, fala
- c) keva, čale, lova, murija
- d) mobitel, emotikon, bankomat

5. Zaokruži pravilno napisani niz riječi.

- a) tamno-zeleni, vodopad, klima-uređaj
- b) mini pauza, super benzin, bajram-namaz
- c) mubarek noć, žiro-račun, C-dur
- d) fotoaparat, vodo-zemac, autoput

6. Zaokruži tačan odgovor.

Prepoznaj **dijalektizme:**

- a) nivo, šou, bife, bicikl
- b) mliko, šćap, đe, fala
- c) keva, čale, lova, murija
- d) mobitel, emotikon, bankomat

7. Zaokruži tačan odgovor.

- a) nivo, šou, bife, bicikl _____ žargonizmi
- b) mliko, grihota, đe, fala _____ tuđice/posuđenice
- c) keva, čale, lova, murija _____ dijalektizmi
- d) mobitel, emotikon, bankomat _____ neologizmi

PRAVOPIS

1. Zaokruži slovo ispred tačno napisanog broja.

- a) 18 (osamnaesti)
- b) 1208. (hiljadu dvjesta osam)
- c) 2013. (dvije hiljade trinaesta)
- d) 21 (dvadeset prvi)

2. Zaokruži slovo ispred niza pravilno napisanih riječi.

- a) ne učim, ne mogu, ne pažnja,
- b) nesloga, nećeš, nepjevam,
- c) ne bismo, nečovjek, nedostajati

3. Zaokruži slovo ispred niza pravilno napisanih riječi.

- a) Bosanski novi, Kulen-Vakuf, Banja Luka
- b) Trg bana Jelačića, bulevar Meše Selimovića, Šar-planina
- c) Austro-Ugarska, more Jadransko, Muftijstvo bihaćko
- d) Sjedinjene Američke države, solo pjevanje, kamen-temeljac

4. Zaokruži slovo ispred tačno napisane rečenice.

- a) Samnom je išla u kino.
- b) Ne pažnja građana uzrokuje požare u šumama.
- c) Neznam ništa o njemu.
- d) Ne moram biti petrarkista da bih razumjela Petrarkine sonete.

5. Zaokruži tačan odgovor.

- a) (ja) bi
- b) (mi) bismo
- c) ovde,
- d) Europa

6. Zaokruži slovo ispred pravilno napisanog niza riječi.

- a) Banjalučanin, humanizam, almirov
- b) renesansa, sarajevski, Almirov
- c) romantizam, Astrijski, bosanac
- d) cazinjanin, bosančev, banjalučki

7. Zaokruži slovo ispred pravilno napisanog niza riječi.

- a) nemam, nerekavši, nemoj
- b) ne sviram, nečovjek, ne idi
- c) najači, najdragocjeniji, najmršaviji
- d) djedov, sestrin, bosančev

8. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj su pravilno upotrijebjeni interpunkcijski/pravopisni znaci.

- a) „Siguran sam“, obrati se Sanjin svojoj drugarici: „Da ćemo sve zadatke uspješno riješiti.“
- b) Siguran sam, obrati se Sanjin svojoj drugarici: „Da ćemo sve zadatke uspješno riješiti.“
- c) „Siguran sam“, obrati se Sanjin svojoj drugarici, „da ćemo sve zadatke uspješno riješiti.“

9. Zaokruži tačan odgovor.

- a) unsko-sanski kanton
- b) Unsko sanski kanton
- c) Unsko-sanski kanton
- d) Unsko-Sanski kanton

10. Zaokruži tačan odgovor. Samo je jedna rečenica pravilno napisana.

- a) Derviš-paša Bajezidagić mostarski pjesnik pjevalo je o Mostaru.
- b) Kenane dođi kod mene kad budeš mogao.
- c) Možeš li, Kenane doći do mene?
- d) Možeš li doći do mene, Kenane?

11. Zaokruži tačan odgovor.

- a) Husrev beg
- b) foto aparat
- c) šerijatskopravni
- d) bosanskonjemački rječnik

12. Zaokruži slovo ispred pravilno napisanih prisvojnih pridjeva.

- a) Visoko----- Visočki
- b) Bihać ----- Bihaćki
- c) Mostar ----- Mostarski
- d) Nermina-----Nerminin

13. Zaokruži rečenicu koja je pravilno napisana.

- a) Moj prijatelj njemac pričao mi je o Nobelovcu Ivi Andriću.
- b) Moj prijatelj Nijemac pričao mi je o nobelovcu Ivi Andriću.
- c) Moj prijatelj Njemac pričo mi je o nobelovcu Ivi Andriću.

14. Nominativ i genitiv množine imenice *čitalac* glasi

- a) N. čitaoci, G. čitaoca
- b) N. čitaoci, G. čitalaca
- c) N. čitaoci, G. čitaocima

15. Zaokruži slovo ispred pravilno napisane riječi:

- a) razčupati b) zakasnjeti c) pobješnjeti d) ožljeda

16. Zaokruži slovo ispred pogrešno napisane riječi.

- a) sudski, b) odšetati c) podtip d) presjednik

17. Zaokruži slovo ispred pravilno napisanog niza riječi.

- a) predsjednik, slušaoc, jedanput
- b) slušalac, jedanput, bežični
- c) pobješnjeli, ozljeda, izljubiti
- d) bezžični, najjači, najjednostavniji

18. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Riječi *sljez*, *sljeme* i *ozljeda* primjeri su odstupanja od:

- a) druge palatalizacije/sibilarizacije
- b) jednačenja suglasnika po mjestu tvorbe
- c) jednačenja suglasnika po zvučnosti

19. Pažljivo pročitaj navedene tvrdnje. Zaokruži tačnu tvrdnju.

- a) Jednosložne riječi imaju samo uzlazne akcente.
- b) *Otišao je u Konjic.* U navedenoj rečenici riječ *u* je proklitika.
- c) *Došao je iz Konjica.* U navedenoj rečenici riječ *iz* je enklitika.
- d) Akcent može doći i na posljednjem slogu.

20. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

U jednoj od navedenih riječi nosilac sloga je sonant/glasnik *r*. Koja je to riječ?

- a) Leptir
- b) radnik
- c) prst
- d) rijeka

21. Zaokruži slovo ispred riječi s kratkim akcentom.

- a) mak
- b) rod
- c) zlato
- d) bajka

KNJIŽEVNOST

1. Pažljivo pročitaj stih!

“Vrh hridi crne trne”

Koja stilska figura dominira u ovom stihu pjesme „Veče na školju“ Alekse Šantića?

- a) asonanca
- b) aliteracija
- c) onomatopeja
- d) personifikacija

2. Zaokruži tačan odgovor.

Kojoj književnoj vrsti pripada djelo „Na pravi put sam ti, majko, izišao“ Skendera Kulenovića?

- a) oda
- b) basna
- c) poema
- d) balada

3. Napiši naziv dramske vrste:

Djelo „Antigona“ je:

- a) balada
- b) komedija
- c) tragedija
- d) roman

4. Stilska figura redanja pjesničkih izraza i slika po jačini, odnosno postepeno, od slabijeg ka jačem (uzlazna), ili od jačega ka slabijem (silazna) naziva se
a) gradacija b) hiperbola c) sinegdoha d) metafora

5. Zaokruži tačan odgovor.

Dževad Karahasan napisao je djelo pod nazivom:

- a) "Istočni divan"
- b) "Vječnik"
- c) "Ponornica"
- d) "Pobune"

6. Prepoznaj stilsku figuru u sljedećoj rečenici.

Sunce je milovalo njeno lice.

- a) Onomatopeja b) gradacija c) personifikacija d) asonanca

7. Stilska figura ponavljanja riječi na kraju stiha naziva se

- a) epifora b) elipsa c) metafora d) anafora

8. Zaokruži tačan odgovor.

Koja epoha u književnosti začetke ima u djelima Dantea Alighierija, Boccaccia i Petrarce?

- a) realizma
- b) moderne
- c) klasicizma
- d) renesanse

9. Najpoznatiji ruski pisac drama, autor djela "Tri sestre", "Galeb", "Višnjik" je:

- a) Anton Pavlovič Čehov
- b) Aleksandar Sergejevič Puškin
- c) Fjodor Mihajlovič Dostojevski
- d) Maksim Gorki

10. Zaokruži tačan odgovor.

Zbirku priповједака „Bašta sljezove boje“ napisao je:

- a) Alija Nametak
- b) Ćamil Sijarić
- c) Branko Čopić
- d) Ivo Andrić

11. Zaokruži najpoznatije djelo Erica Knighta!

- a) „Lesi se vraća kući“
- b) „Alisa u zemlji čuda“
- c) „Pinokio“
- d) „Oliver Twist“

12. Zaokruži tačan odgovor.

Djelo „Hamlet“ pripada epohi:

- a) romantizam
- b) realizam
- c) humanizam i renesansa
- d) moderna

13. Djelo „Skretnice“ napisao/la je:

- a) Dževad Karahasan
- b) Jasmina Musabegović
- c) Skender Kulenović
- d) Nasiha Kapidžić-Hadžić

14. Grozdanin kikot“ napisao je:

- a) Derviš Sušić
- b) Nedžad Ibrišimović
- c) Hamza Humo
- d) Alija Nametak

15. Izdavač časopisa bio je Muhamed Bekir Kalajdžić:

- a) Biser
- b) Behar
- c) Gajret
- d) Bošnjak

16. Zaokruži tačan odgovor.

Koju stilsku figure imamo u riječima: bućnuti, krcnuti, pucketati, šuštati, fijukati?

- a) personifikacija
- b) komparacija
- c) anafora
- d) onomatopeja

17. Veliki ruski književnik, autor romana “Ana Karenjina” je

- a) Lav Nikolajević Tolstoj
- b) Fjodor Mihajlovič Dostojevski
- c) Maksim Gorki

18. Djelo “Breza i druge pripovijetke” napisao je:

- a) Ivo Andrić
- b) Slavko Kolar
- c) Alija Nametak

19. Pročitaj stihove iz pjesme “Oblak” Dobriše Cesarića i napiši koja vrsta rime je prisutna u ovoj strofi.

*U predvečerje, iznenada,
Ni od kog iz dubine gledan,
Pojavio se ponad grada
Oblak jedan.*

- a) AABB
- b) ABAB
- c) AABA
- d) ABAA

20. Pisani su bosančicom, nadgrobni su spomenici, predstavljaju jedan vid originalnog stvaralaštva u srednjovjekovnoj bosanskoj pismenosti i idu u sami vrh južnoslavenske epigrafike, a nazivaju se

- a) stećci
- b) povelje
- c) hronogrami
- d) ljetopisi

21. Lik Torvald je iz djela:

- a) “Nora”
- b) “Stablo bijede”
- c) “Ožalošćena porodica”
- d) “Bijeg”

22. Roman “Ponornica” je napisao:

- a) Derviš Sušić
- b) Skender Kulenović
- c) Ivo Andrić
- d) Dževet Sarač

23. Zokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Djelo "Put Alije Đerzeleza" napisao je:

- a) Ivo Andrić
- b) Branko Ćopić
- c) Novak Simić
- d) Osman Đikić

24. Najpoznatiji pjesnik bošnjačke moderne Musa Čazić Čatić rođen je u:

- a) Gradačac
- b) Srebrenik
- c) Sarajevo
- d) Odžak

25. Roman "Legenda o Ali-paši" napisao je:

- a) Enver Čolaković
- b) Edhem Mulabdić
- c) Zuko Džumhur
- d) Osman Đikić

26. O kojoj stilskoj figuri je riječ u dатој rečenici:

Pojest ču cijelu zdjelu!

- a) eufemizam
- b) alegorija
- c) metonimija
- d) metafora

27. Nakon završetka desetogodišnjeg Trojanskog rata, Odisej se vraća kući, svome sinu

Telemahu i vjernoj ženi

- a) Antigoni
- b) Penelopi
- c) Ofeliji
- d) Lauri

28. Roman „Robinson Cruso“ izmišljena je autobiografija lika po kome roman nosi naslov, engleskog brodolomca koji je proveo 28 godina na dalekom tropskom otoku na kome je doživio razne pustolovine. Pisac ovog romana je:

- a) Danijel Defo
- b) Eric Knight
- c) Oliver Twist

29. Glavni junak romana "Derviš i smrt" Meše Selimovića je:

- a) Ahmed Nurudin
- b) Ahmet Šabo
- c) Ahmed Muradbegović

30. Pročitaj pažljivo stihove iz pjesme "Voćka poslije kiše" Dobriše Cesarića i prepoznaj kako

se zove ova vrsta strofe (prema broju stihova)

*Al nek se sunce malko skrije,
Nestane sve te čarolije.
Ona je opet kao prvo,
Obično, jadno, malo drvo.*

a) tercina/tercet

b) koren

c) distih

31. Zaokruži tačan odgovor!

Koja stilska figura je kombinacija anafore i epifore:

- a) gradacija
- b) ironija
- c) simploha
- d) metonimija

32. Zaokruži tačan odgovor!

Knjigu „Roman o novčiću“ napisao je:

- a) Branko Ćopić
- b) Nedžad Ibrišimović
- c) Kemal Mahmutefendić
- d) Ivo Andrić

33. Zaokruži tačan odgovor!

Knjigu bajki „Priče iz davnine“ napisala je

- a) Ivana Brlić-Mažuranić
- b) Nasiha Kapidžić-Hadžić
- c) Vesna Parun

34. Zaokruži tačan odgovor!

Velika književna epoha koja nastaje nakon epohe realizma je:

- a) humanizam
- b) romantizam
- c) modernizam
- d) klasicizam

35. Zaokruži tačan odgovor!

Roman „Bihorci“ napisao je:

- a) Ćamil Sijarić
- b) Enes Kišević

- c) Hasan Kaimija
- d) Emir Imamović

36. Zaokruži tačan odgovor!

Djelima Francesca Petrarce, Giovannia Boccaccioa i Dantea Alighieria započinje jedna velika književna epoha:

- a) realizam
- b) romantizam
- c) humanizam i renesansa
- d) antika

37. Zaokruži tačan odgovor!

Kojem književnom periodu pripada pjesnikinja Umihana Čuvidina?

- a) književnosti moderne
- b) alhamijado književnosti
- c) realizmu
- d) postmodernizmu

ODGOVORI

NIVO I

HISTORIJA JEZIKA

1. c
2. a
3. c
4. c
5. a
6. a
7. a

- 8. a
- 9. b
- 10. c
- 11. b
- 12. a

FONETIKA I FONOLOGIJA

- 1. c
- 2. c
- 3. a
- 4. c
- 5. b
- 6. c
- 7. a
- 8. a
- 9. a
- 10. c
- 11. a
- 12. a
- 13. a
- 14. a

MORFOLOGIJA

- 1. c
- 2. b
- 3. b
- 4. b
- 5. b
- 6. b
- 7. c
- 8. c
- 9. a
- 10. b
- 11. c
- 12. c
- 13. b
- 14. a
- 15. a
- 16. a
- 17. a
- 18. b

SINTAKSA

1. c
2. a
3. c
4. a
5. a
6. a
7. a
8. c
9. a
10. b
11. c
12. a
13. a
14. b
15. a
16. b

LEKSIKA

1. c
2. c
3. a
4. a
5. c
6. a
7. a
8. c
9. b
10. a
11. d

PRAVOPIS

1. d
2. a
3. b
4. a
5. b
6. a
7. c
8. b

- 9. c
- 10. a
- 11. c
- 12. d
- 13. d
- 14. c
- 15. a

KNJIŽEVNOST

- 1. a
- 2. d
- 3. c
- 4. d
- 5. b
- 6. a
- 7. a
- 8. a
- 9. b
- 10. a
- 11. a
- 12. b
- 13. a
- 14. c
- 15. a
- 16. c
- 17. c
- 18. b
- 19. a
- 20. b
- 21. d
- 22. d
- 23. b
- 24. a
- 25. a
- 26. d
- 27. a
- 28. d
- 29. a
- 30. b
- 31. a

32. c

33. b

NIVO II

HISTORIJA JEZIKA

1. a

2. a

3. c

4. b

5. a

6. c

7. c

8. b

9. a

10. b

11. a

12. b

FONETIKA I FONOLOGIJA

1. a

2. b

3. b

4. a

5. c

6. a

7. a

8. b

9. c

10. a

11. a

12. a

13. c

14. a

15. b

16. a

MORFOLOGIJA

1. a

2. a

3. c

4. c
5. a
6. c
7. a
8. c
9. a
10. c
11. a
12. b
13. a
14. a
15. c
16. a
17. c
18. b
19. b

SINTAKSA

1. b
2. a
3. a
4. c
5. d
6. c
7. d
8. c
9. c
10. a
11. a
12. a
13. a
14. b
15. a
16. c
17. a
18. b
19. c
20. a
21. a
22. a
23. a

LEKSIKA

1. a
2. b
3. b
4. d
5. b
6. b
7. d

PRAVOPIS

1. c
2. c
3. c
4. d
5. b
6. b
7. b
8. c
9. c
10. d
11. c
12. d
13. b
14. b
15. b
16. d
17. b
18. b
19. b
20. c
21. a

KNJIŽEVNOST

1. b
2. c
3. c
4. a
5. a
6. c
7. a

- 8. d
- 9. a
- 10. c
- 11. a
- 12. c
- 13. b
- 14. c
- 15. a
- 16. d
- 17. a
- 18. b
- 19. b
- 20. a
- 21. a
- 22. b
- 23. a
- 24. d
- 25. a
- 26. c
- 27. b
- 28. a
- 29. a
- 30. b
- 31. c
- 32. c
- 33. a
- 34. c
- 35. a
- 36. c
- 37. b

NIVO I - NIŽA RAZINA (pitanja i odgovori)

HISTORIJA JEZIKA

1. Zaokruži tačan odgovor.

Prvo slavensko pismo je:

- a) latinica
- b) cirilica
- c) glagoljica**

2. Odgovori.

Kojim je pismom napisana *Povelja Kulina bana*?

- a) Bosanskom cirilicom/bosančicom**

- b) Glagoljicom
- c) Arebicom

3. Koja su pisma u zvaničnoj upotrebi danas u savremenom bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku?

- a) cirilica i arebica
- b) latinica i glagoljica
- c) latinica i cirilica**

4. Zaokruži tačan odgovor.

Književnost pisana na bosanskome jeziku, a arapskim pismom zove se:

- a) narodna književnost
- b) arapska književnost
- c) alhamijado književnost**

5. Jezik je sredstvo

- a) komunikacije/sporazumijevanja**
- b) dogovaranja
- c) saradnje

6. Prvi pisani jezik svih Slavena je

- a) staroslavenski/crkvenoslavenski jezik**
- b) praslavenski
- c) južnoslavenski

7. Zaokruži tačan odgovor.

Konstantin (Ćirilo) osmislio je:

- a) glagoljicu**
- b) latinicu
- c) cirilicu

8. U najstarije vrijeme (X vijek) u Dubrovniku, srednjoj Dalmaciji i u Bosni formirana je bosanska cirilica ili

a) bosančica b) glagoljica c) arebica

9. Zaokruži slovo ispred tačne tvrdnje.

a) Arebica je arapska književnost
b) Humačka ploča je najstariji pisani bosanski spomenik
c) Povelja Kulina bana spada u crkvenu književnost

10. Književna ocjena, neposredan sud o vrijednosti knjige nakon njenog izlaska, naziva se

- a) recenzija
- b) lektura
- c) kritika**
- d) književni osvrt

11. Zaokruži slovo ispred tačne tvrdnje.
U koju vrstu srednjovjekovne književnosti spada Povelja Kulina bana?

12. Zaokruži slovo ispred tačne tvrdnje.

- a) arebica je arapsko pismo.
- b) Hvalov zbornik je najstariji pisani bosanski spomenik
- c) Povelja Kulina bana spada u lapidarnu književnost

FONETIKA I FONOLOGIJA

1. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Prepoznaj naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi *draži*:

a) prva palatalizacija b) gubljenje suglasnika c) jotovanje

2. Obilježi riječ koja ima kratki akcent/naglasak.

- a) kost
- b) mrak
- c) kuća**
- d) dan

3. Promjena zadnjonepčanih suglasnika **k**, **g**, **h**, ispred samoglasnika **e** ili **i** u **č**, **ž**, **š** naziva se

a) prva palatalizacija b) jotovanje c) druga palatalizacija

4. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi **vožnja**
- a) jotovanje b) sibilarizacija c) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe

5. Prepoznaj glasovnu promjenu i obilježi tačan odgovor.

Riječi **junače**, **Bože**, **poslaniče** primjeri su glasovne promjene:

- a) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
b) prva palatalizacija
c) jotovanje

6. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Glasovna promjena u kojoj suglasnici **k, g, h**, ispred vokala *i* prelaze u **c, z, s** zove se:

- a) prva palatalizacija
b) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
c) druga palatalizacija/sibilarizacija

7. Zaokruži tačan odgovor.

U rijećima **otkopati**, **potcrtati**, **othraniti**, izvršena je glasovna promjena

- a) jednačenje suglasnika po zvučnosti b) jotovanje c) sibilarizacija

8. Prepoznaj zadnjonepčane suglasnike koji učestvuju u prvoj palatalizaciji.

- a) k, g h b) c, z, s c) r, l, n

9. Prepoznaj **samoglasnike/vokale** u našem jeziku!

- a) **a, e, i, o, u,** b) a, b, c, č, Ć c) j, v, r, l, nj,

10. Zaokruži **nepравилно** napisanu riječ:

- a) pedeset
b) najjasniji
c) oddužiti

11. Zaokruži slovo ispred tačno napisane riječi:

- a) prim ije titi**, b) zauv je k, c) r ije čnik

12. Redoslijed grafema u latinici zove se

- a) abeceda** b) alfabet c) čirilica

13. Redoslijed grafema u cirilici zove se

- a) azbuka b) latinica c) abeceda

14. Isticanje jednog sloga u riječi naziva se

- a) akcent/naglasak b) slogan c) iskaz

MORFOLOGIJA

1. U kojem su nizu nabrojane zamjenice:

- a) nego, već, jer
 - b) momački, spor, uredan
 - c) taj, njegov, meni**
 - d) iznad, pored, u

2. Zaokruži tačan odgovor.

Nezavisni padeži su:

- a) nominativ i akuzativ
 - b) nominativ i vokativ**
 - c) nominativ i lokativ

3. Zaokruži tačan odgovor.

Znajući je glagolski oblik:

- a) glagolski prilog prošli
 - b) glagolski prilog sadašnji**
 - c) glagolski pridjev radni

4. *Odoh* je glagolski oblik:

- a) perfekt
 - b) aorist**
 - c) imperfekt
 - d) pluskvamperfekt

5. Koji niz riječi spada u riječce/partikule?

- a) jučer, sad, tamo
 - b) samo, bar, evo
 - c) mi, vi, taj

d) iznad, ispod, na

6. Glagolske osnove mogu biti: infinitivna i

a) perfektivna

b) prezentska

c) futurska

7. Glagoli se:

a) dekliniraju

b) kompariraju

c) konjugiraju

8. U kojem se padežnom obliku nalazi označena imenica u datoj rečenici?

Između dva Šamca protječe rijeka Sava.

a) u akuzativu

b) u vokativu

c) u nominativu

9. U kojem se padežnom obliku nalazi označena imenica u datoj rečenici?

Ahmede, dodji i pomozi mi da napišem zadaću!

a) u vokativu

b) u genitivu

c) u lokativu

10. Zaokruži tačan odgovor.

a) cvijet - cvijetati

b) pobjeda – pobijediti

c) zasjedanje - zasjedati

11. Oblik dvoje je:

a) brojni pridjev

b) brojna imenica

c) zbirni broj

12. Napiši u kojem se padežu nalazi istaknuta riječi u navedenoj rečenici.

Nastavnik stoji pred školom.

a) genitiv

b) lokativ

c) instrumental

13. Odredi padež.

Učenik ide prema **tabli**.

a) lokativ

b) dativ

c) akuzativ

14. Odredi vrstu broja: **jedna**:

- a) **glavni broj** b) zbirni broj c) redni broj

15. Odredi vrstu broja: **trojica**:

- a) **brojna imenica** b) brojni prilog c) glavni broj

16. Odredi vrstu broja: **oba**:

- a) **glavni broj** b) zbirni broj c) redni broj

17. Koji niz riječi spada u priloge?

- a) jučer, sad, tamo
b) samo, bar, evo
c) mi, vi, taj
d) iznad, ispod, na

18. Glagol ***peći*** u 3. licu množine prezenta glasi:

- a) su pekli b) **peku** c) bi pekli

SINTAKSA

1. Rečenice **po sastavu** mogu biti:

- a) prostoproširene b) proširene i složene c) **proste i složene**

2. Veza najmanje dviju sintaksema bez svojstva predikata naziva se

- a) **sintagma**
b) sintaksema
c) vezani tekst

3. Zaokruži tačan odgovor.

Obilježena sintaksema u rečenici *Sretoše se nasred čaršije* prati:

- a) adverbijalna odredba načina
b) adverbijalna odredba vremena
c) **adverbijalna odredba mjesta**

4. Zaokruži tačan odgovor.

Rečenica: *Sunce se dizalo, a njemu je sve gušći mrak zastirao oči je:*

- a) **suprotna rečenica**
b) rastavna rečenica

c) sastavna rečenica

5. Zaokruži tačan odgovor. Odredi vrstu klauza.

Vozili su se i pričali.

- a) NEZAVISNOSLOŽENA sastavna
- b) NEZAVISNOSLOŽENA suprotna
- c) NEZAVISNOSLOŽENA rastavna

6. Napiši koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši podvučena riječ:

Lijepa Azra igra **kolo**.

- a) **bliži objekt**
- b) adverbijalna odredba
- c) subjekt

7. Napiši koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši podvučena riječ:

Bijeli konj **brzo** trči.

- a) **adverbijalna odredba načina**
- b) atributa
- c) apozicije

8. Zaokruži tačan odgovor.

Ubrala sam kruške koje su bile zrele.

Zavisna klauza/surečenica u sastavu navedene složene rečenice je:

- a) objekatska
- b) mjesna
- c) atributska**
- d) posljedična

9. U sljedećoj rečenici pronađi atribut.

Velika planina je uvijek odvlačila pogled.

- a) **velika**
- b) pogled
- c) uvijek

10. U sljedećoj rečenici pronađi objekat.

Velika planina je uvijek odvlačila pogled.

- a) planina
- b) pogled**
- c) velika

11. Sa sintaksičkog stajališta, sve riječi našega jezika možemo podijeliti na

- a) samostalne i nesamostalne
- b) promjenjive i nepromjenjive

c) punoznačne i nepunoznačne

12. Koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši istaknuta riječ?

Mi služimo **Bogu**.

- a) **dalji objekt**
- b) subjekt
- c) apozicija

13. Koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši istaknuta riječ?

Nastavnik je ispitao **učenike**.

- a) **bliži objekt**
- b) adverbijalna odredba
- c) apozicija

14. Odredi sintaksičku funkciju (rečenični član/služba u rečenici) istaknute riječi:

*Prozva ga **glasno**, primače se tabli i spusti ruku na njegovo rame.*

- a) atributa
- b) **adverbijalna odredba načina**
- c) predikata

15. Odredi sintaksičku funkciju (rečenični član/služba u rečenici) istaknute riječi:

*Amela je **učenica**.*

- a) **predikat**
- b) atribut
- c) subjekt

16. Odredi sintaksičku funkciju (rečenični član/služba u rečenici) istaknute sintakseme:

*Prozva ga **glasno**, primače se tabli i spusti ruku **na** njegovo **rame**.*

- a) apozicija
- b) **adverbijalna odredba mjesta**
- c) predikat

LEKSIKA I SEMANTIKA

1. Zaokruži tačan odgovor!

živ – mrtav su:

- a) homofon
- b) homograf

- c) antonimi
- d) sinonimi

2. Zaokruži tačan odgovor!

Lingvistička disciplina koja proučava sadržaj, značenje i smisao riječi naziva se

- a) sintaksa
- b) stilistika
- c) semantika

3. Zaokruži tačan odgovor!

stomak – trbuš su:

- a) sinonimi
- b) antonimi
- c) homofoni
- d) homonimi

4. Prepoznaj sinonime:

- a) **Talas** ---- val
- b) Brz ---- spor
- c) Višnja --- Višnja

5. Prepoznaj antonime:

- a) učenik --- đak
- b) brz --- hitar
- c) bogat --- **siromašan**

6. U navedenom nizu riječi prepoznaj korijen riječi.

domovina, domaći, domaćica; propovati, putnik, putovanje

korijen riječi:

- a) **dom** i **put**
- b) dom i nik
- c) put i nik

7. Zaokruži tačan odgovor!

Nove riječi koje nastaju izvođenjem nazivaju se

- a) izvedenice
- b) sraslice
- c) složenice

8. Zaokruži tvrdnju koja nije tačna!

- a) Homografi su riječi koje se isto pišu, a različito izgovaraju
- b) Homofoni su riječi koje se isto izgovaraju, a različito pišu
- c) **Arhaizmi su novonastale riječi.**

9. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Pronađi **žargonizme**:

- a) razumjeti, profesor, utakmica
- b) **skontati, profa, tekma**
- c) shvatiti, predavač, meč

10. Zaokruži tačan odgovor:

Ich-forma je

- a) **pisanje u prvom licu**
- b) pisanje u trećem licu
- c) retrospekcija

11. Zaokruži netačnu tvrdnju.

- a) Posuđenice iz turskog jezika zovu se turcizmi.
- b) Posuđenice iz romanskih jezika zovu se romanizmi.
- c) Posuđenice iz njemačkog jezika germanizmi.
- d) **Posuđenice iz engleskog jezika zovu se orijentalizmi**

PRAVOPIS

1. Zaokruži netačno napisanu riječ.

- a) htio
- b) osmijeh
- c) orijent
- d) **ovde**

2. Zaokruži **pravilno** napisanu riječ.

- a) **najjužniji**
- b) vodić
- c) htjeo
- d) dole

3. Zaokruži **nepравилно** napisanu riječ.

- a) ru_č_ak
- b) pi_đ_ama
- c) zada_ć_a
- d) ro_đ_endan

4. Zaokruži pravilno napisanu rečeničnu konstrukciju.

- a) **Pišem olovkom.**

- b) Pišem s olovkom.
5. Zaokruži pravilno napisanu rečeničnu konstrukciju.
- a) Oni su putovali s vozom.
 - b) Oni su putovali vozom.
6. Zaokruži pravilno napisanu rečeničnu konstrukciju.
- a) Naučio sam pjesmu napamet.
 - b) Naučio sam pjesmu na pamet.
7. Zaokruži **pravilno** napisanu rečenicu.
- a) Samnom je išla u kino.
 - b) Ne pažnja građana uzrokuje požare u šumama.
 - c) **Ne znam ništa o njemu.**
8. U sljedećim rečenicama **prepoznaj pogrešno** napisanu rečenicu.
- a) Sa mnjom je išla u kino.
 - b) **Ne pažnja građana uzrokuje požare u šumama.**
 - c) Ne znam ništa o njemu.
9. Zaokruži slovo ispred **pravilno** napisane rečenice.
- a) Mi bi željeli posjetiti Zemaljski muzej u Sarajevu.
 - b) Mi bismo željeli posjetit zemaljski Muzej u Sarajevu.
 - c) Mi bismo željeli posjetiti Zemaljski muzej u Sarajevu.
 - d) Mi bi smo želili posjetiti Zemaljski Muzej u Sarajevu.
10. Zaokruži **pravilno** napisanu riječ (**veliko i malo slovo**)
- a) **Banjalučanin**
 - b) Renesansa
 - c) Austrijski
 - d) Islam
11. U nizu riječi jedna je nepravilno napisana. Zaokruži.
- a) nemam
 - b) nemoj
 - c) **nesviram**
 - d) ne pričaj
12. Zaokruži **nepopravljivo** napisanu riječ
- a) nemam
 - b) nemoj
 - c) nečovjek
 - d) **nepričaj**
13. Zaokruži **pravilno** napisanu riječ

- a) unsko-sanski kanton
- b) kulen vakuf
- c) sarajka
- d) Almedinov**

14. Zaokruži pravilno napisani oblik.

- (3. l. mn. glagola *peći*)
- a) oni peču
 - b) oni peću
 - c) oni peku**

15. Zaokruži slovo ispred **pravilno** napisanog niza riječi.

- a) biologija, daidža, avion, dijalog**
- b) dijaliza, herojina, majica, orhideja
- c) sociologija, biologija, dijalog, htjeo

KNJIŽEVNOST

1. Pjesnička forma talijanskog porijekla, sastavljena od četrnaest stihova, koji su u osnovnom obliku podijeljeni u dva katrena i dvije tercine(ili terceta) naziva se

- a) sonet**
- b) koren
- c) bejt
- d) kasida

2. Zaokruži tačan odgovor.

Pripovijetku „*Nosač Samuel*“ napisao je:

- a) Abdulah Sidran
- b) Ivo Andrić
- c) Petar Kočić
- d) Isak Samokovlija**

3. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Novele i pripovijetke svrstavamo u:

- a) dramski rod
- b) lirske rod
- c) epski rod**

4. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Autor romana „*Zeleno busenje*“ je:

- a) Mehmedalija Mak Dizdar
- b) Hamza Humo
- c) Ahmed Muradbegović
- d) Edhem Mulabdić**

5. Djelo „*Hamlet*“ Williama Shakespearea je:
- a) komedija b) **tragedija** c) roman d) balada
6. Stilska figura nastala oponašanjem glasova i zvukova iz prirode zove se
- a) **onomatopeja** b) personifikacija c) gradacija
7. Djelo „*Hasanaginica*“ je:
- a) **balada** c) romansa d) tragedija d) poema
8. Zaokruži tačan odgovor.
- Kratki roman „*Starac i more*“ napisao je:
- a) **Ernest Hemingway**
b) Johann Wolfgang von Goethe
c) Honoré de Balzac
9. Najpoznatiji je roman francuskog pisca Antoinea de Sainta-Exuperyja iz 1943 je:
- a) „Alisa u zemlji čuda“
b) „Mali princ“
c) „Oliver Twist“
- 10. Prepoznaj stilsku figuru!**
- „Umrijet ču noćas od ljestvete“
- a) **hiperbola**
b) sinegdoha
c) personifikacija
11. Napisao je zbirku priповijedaka koja je objavljena pod naslovom „*Prosanjane jeseni*“.
Knjiga obuhvata 29 priповijedaka koje obrađuju život u bosanskom malom gradiću (kasabi). On je?
- a) **Zlja Dizdarević**
b) Ivo Andrić
c) Meša Selimović
d) Derviš Sušić
12. U svojoj knjizi „*Durđevak*“ pisac piše o djetinjstvu, o snovima i radostima: o onome što djeca proživljavaju i doživljavaju, a što kao odrasli zaboravljaju. Taj pisac je:
- a) Branko Ćopić b) **Ivan Cankar** c) Hamza Humo

13. Zaokruži!

Američki književnik Jack London opisuje prva životna iskustva malog vuka, iskustva koja doživljavamo kao da gledamo kroz njegove oči. U ovom djelu se sa uzbudnjem prati životna priča i put ovoga poluvuka, od divljine dalekog sjevera do tople Kalifornije, ali i brojne druge životne priče i sudbine od kojih neke i nisu sretne. Ovaj roman je

- a) **Bijeli očnjak** b) Veliki talas c) Mali princ

14. Američka književnica Pearl Buck upoznaje nas sa životom raznih sredina u dalekim zemljama Kini i Japanu kroz priču o dvojici dječaka u knjizi:

- a) "Prohujalo s vihorom" b) "Mali princ" c) "**Veliki talas**"

15. Pjesmu "**Modra rijeka**" napisao je:

- a) **Mehmedalija Mak Dizdar**
b) Alekса Šantić
c) Nedžad Ibrišimović

16. Pjesmu "**Teubei-nesuh**" napisao je

- a) Skender Kulenović
b) Mak Dizdar
c) Musa Ćazim Ćatić

17. Roman „*Na Drini ćuprija*“ napisao je

- a) Meša Selimović
b) Skender Kulenović
c) Ivo Andrić

18. Roman „*Orlovi rano lete*“ napisao je

- a) Zija Dizdarević
b) Branko čopić
c) Mato Lovrak

19. Pažljivo pročitaj stihove i odgovori na pitanje.

*"Vijest je letjela brže od ptice
Brže od vjetra
Brže od munje..."*

Stilska figura koja nastaje kada se izborom riječi postepeno pojačava ili slabi početna jačina doživljaja naziva se

- a) **Gradacija**
b) Anafora
c) Epifora

20. Zaokruži tačan odgovor.

Kojem književnom rodu pripada djelo napisano u dijaloškoj formi, a čija se radnja temelji na sukobu između likova?

- a) roman
- b) drama**
- c) novela
- d) bajka

21. Zaokruži tačan odgovor!

Mula Mustafa Bašeskija napisao je:

- a) Putopis
- b) Dnevnik
- c) Memoare
- d) Ljetopis**

22. Zaokruži tačan odgovor!

Petar Kočić je napisao djelo pod nazivom:

- a) "Mirisi"
- b) "Zid"
- c) "Bašta sljezove boje"
- d) "Jazavac pred sudom"**

23. Zaokruži tačan odgovor.

Retrospektivno pripovijedanje je:

- a) Pričanje koje je usredsređeno na unutarnji život ličnosti
- b) Kazivanje o događajima u obrnutom vremenskom smjeru: od sadašnjosti prema prošlosti**
- c) Predstavljanje mogućih zbivanja u budućnosti

24. Pročitaj stihove iz pjesme "Stećak" S. Kulenovića i zaokruži tačan odgovor.

*"Udaljili su se od njeg i gradovi i sela.
Vidik mu stvore listopad i koze što tu brste.
Vjetar podsjeti ljeske, i one se šapatom krste.
Zmija mu krene uz reljef, svoj reljef svije sred čela."*

- a) Ova vrsta stofe naziva se četverostih/ katren(a)**
- b) Ova vrsta strofe naziva se tercet/tercina

25. Zaokruži.

Zbirku poezije “**Kameni spavač**” napisao je

- a) Mehmedalija Mak Dizdar b) Musa čazim Ćatić c) Osman Đikić

26. Antičkoj književnosti pripada djelo:

- a) “Ponornica”
b) “Hamlet”
c) “Bijeli očnjak”
d) “Antigona”

27. Zaokruži slovo ispred tačne tvrdnje!

- a) Roman “*Patnje mladog Werthera*” njemačkog pisca Johanna Wolfganga von Goethea je epistolarni roman.
b) Roman “*Patnje mladog Werthera*” njemačkog pisca Johanna Wolfganga von Goethea je historijski roman.

28. Roman “Derviš i smrt” napisao je:

- a) Derviš Sušić
b) Mak Dizdar
c) Skender Kulenović
d) Meša Selimović

29. Pročitaj stihove iz pjesme “Slap” Dobriše Cesarića i zaokruži kako se zove ova vrsta strofe (prema broju stihova)

“Teče i teče, teče jedan slap;
Što u njemu znači moja mala kap? ”

- a) Ova vrsta strofe naziva se distih**
b) Ova vrsta strofe naziva se kateren

30. Zaokruži!

Kratka priča u kojoj glavnu ulogu imaju životinje (ponekad biljke i nežive stvari), prikazane s ljudskim osobinama, tako da se alegorijski ocrtavaju odnosi među ljudima, izruguju ljudske slabosti i mane i daju moralne pouke je

- a) bajka

- b) Basna
- c) Tragedija

31. Pročitaj stihove i zaokruži tačan odgovor.

*Što se bjeli u gori zelenoj?
Al' su snjezi, al' su labudovi?
Da su snjezi, već bi okopnuli,
labudovi, već bi poletjeli;
nit' su snjezi, nit' su labudovi,
nego šator age Hasan-age*

- a) Naziv epsko-lirske pjesme iz koje su navedeni stihovi je **Hasanaginica**.
- b) Naziv epsko-lirske pjesme iz koje su navedeni stihovi je **Omer i Merima**.

32. Zaokruži!

“Ježeva kućica” jedna je od najpoznatijih priča za djecu, poznatog pisca

- a) Jovana Jovanovića Zmaja
- b) Ivana Cankara
- c) Branka Čopića

33. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Epski junak je:

- a) Mak Dizdar
- b) **Mujo Hrnjica**
- c) Hamza Humo

NIVO II

Historija jezika

1. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Najstariji pisani spomenik bosanskoga jezika je:

- a) **Humačka ploča**
- b) Povelja Kulina bana
- c) Natpis u Kijevcima kod Prijedora

2. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Povelja Kulina bana napisana je:

- a) **1189.**
- b) 1289.
- c) 1389.

3. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Povelja Kulina bana napisana je na:

- a) glagoljici
- b) latinici
- c) **bosančici**

4. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Rječnik Potur-Šahidiya (Makbul-arif) iz 1631. godine napisao je:

- a) Muhamed Nerkesi
- b) Muhamed Hevai Uskufi**
- c) Hasan Kafi Pruščak
- d) Hasan Kaimija

5. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Gramatiku bosanskoga jezika iz 1890. godine napisao je:

- a) Frane Vuletić**
- b) Ludvig Kuba
- c) Fadil Kurtagić

6. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

1887. godine izlazi prva zbirka bošnjačkih narodnih umotvorina “Narodno blago” a autor je:

- a) Safet-beg Bašagić
- b) Edhem Mulabdić
- c) Mehmed-beg Kapetanović Ljubušak**

7. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Prvo pismo kod Južnih Slavena je bilo:

- a) čirilica
- b) latinica
- c) glagoljica**

8. Natpisi na stećcima zovu se:

- a) povelje
- b) epitafi**
- c) pečati

9. Pravopis bosanskog jezika napisao je:

- a) Senahid Halilović**
- b) Dževad Jahić
- c) Ibrahim Čedić

10. Književnost pisana na bosanskom jeziku i bosanskim pismom (na bosančici) za vrijeme turske uprave naziva se:

- a) divanska
- b) epistolarna**
- c) alhamijado književnost

11. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Teorijom i praksom sastavljanja rječnika bavi se:

- a) leksikografija**
- b) leksikologija
- c) leksika
- d) etimologija

12. Zaokruži tačan odgovor!

Časopis je pokrenut 1900. godine. Pokretači su bili Edhem Mulabdić, Safvet-beg Bašagić i Osman Nuri Hadžić. Taj časopis je:

- a) "Biser"
- b) "Behar"**
- c) "Vjesnik"
- d) "Kalem"

FONETIKA I FONOLOGIJA

1. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi junaci:

- a) druga palatalizacija/sibilarizacija**
- b) gubljenje suglasnika

c) prva palatalizacija

2. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi pečemo

a) jotovanje

b) prva palatalizacija

c) sibilarizacija

3. Prepoznaj odstupanje od glasovne promjene.

Riječi *mački*, *seki*, *omladinki*, *Sarajki* predstavljaju odstupanje/izuzetke od glasovne promjene:

a) prve palatalizacije

b) druge palatalizacije/sibilarizacije

c) jotovaja

4. Zaokruži naziv glasovnu promjenu koja je izvršena u riječi svadba:

a) jednačenje suglasnika po zvučnosti

b) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe

c) gubljenje suglasnika

5. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi radosna:

a) jednačenje suglasnika po zvučnosti

b) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe

c) gubljenje suglasnika

6. Prepoznaj akcent u riječi grad:

a) dugosilazni

b) kratkosilazni

c) dugouzlazni

7. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi bajci.

a) druga palatalizacija/sibilarizacija

b) prva palatalizacija

c) gubljenje suglasnika

8. Iz rečenice izdvoji riječ u kojoj je izvršena glasovna promjena jotovanje.

Zec je brži od psa.

- a) zec
- b) brži**
- c) psa

9. Prepoznaj dvije glasovne promjene koje su se desile u riječi iščupati.

- a) jednačenje suglasnika po zvučnosti i jotovanje
- b) jotovanje i prva palatalizacija
- c) jednačenje suglasnika po zvučnosti i jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe**

10. Geminacija je :

- a) udvajanje istih suglasnika**
- b) gubljenje suglasnika
- c) podjela suglasnika

11. Zaokruži tačan odgovor!

- a) labio-dentalni suglasnici su f i v.**
- b) bilabijalni glasovi su r, l, n
- c) nazalni glasovi su k, g i h.

12. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi seoski:

- a) prelazak / u o**
- b) nepostojano a
- c) gubljenje suglasnika

13. Prepoznaj odstupanje od glasovne promjene!

U riječima *Vrhbosna*, *gradski*, *podtekst*, *gangster* došlo je do odstupanja od koje glasovne Promjene

- a) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe

- b) gubljenje suglasnika
- c) jednačenje suglasnika po zvučnosti.

14. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi stambeni:

- a) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
- b) jednačenje suglasnika po zvučnosti
- c) jotovanje

15. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi oči:

- a) jotovanje
- b) prva palatalizacija
- c) druga palatalizacija

16. Zaokruži tačan odgovor!

Do koje je glasovne promjene došlo u riječi *ščepati*?

- a) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
- b) gubljenje suglasnika
- c) jotovanje

MORFOLOGIJA

1. Zaokruži tačan odgovor.

Zamjenica **tvoj, -a, -e** je:

- a) prisvojna
- b) pokazna
- c) upitno-odnosna

2. Zaokruži tačan odgovor.

Prijelazni glagol *češljati se* je povratni:

- a) pravi
- b) nepravi
- c) uzajamno povratni

3. Zaokruži tačan odgovor.

Oblik *pročitana* je:

- a) glagolski pridjev radni

- b) glagolski prilog sadašnji
- c) **glagolski pridjev trpni**

4. Zaokruži tačan odgovor.

Koji glagolski način imamo u datoj rečenici? *Šetao bih čaršijom.*

- a) Optativ
- b) Imperativ
- c) **Kondicional prvi**

5. Oblik *napisavši* je:

- a) glagolski prilog prošli**
- b) glagolski prilog sadašnji
- c) glagolski pridjev trpni

6. Zaokruži tačan odgovor.

Sve imenice muškoga roda na suglasnik pripadaju:

- a) e-vrsti
- b) i-vrsti
- c) **a-vrsti**

7. Sve imenice ženskog roda na suglasnik pripadaju:

- a) **i-vrsti**
- b) e-vrsti
- c) a-vrsti

8. U kojoj rečenici je predikat u prezentu?

- a) Uradili smo domaću zadaću
- b) Dobit ću knjigu na poklon.
- c) **Danas pišemo pismenu vježbu.**

9. Glavni brojevi su promjenjivi:

- a) **od 1-4**
- b) od 1-6
- c) od 1-10

10. Zaokruži tačan odgovor.

Zamjenica *ničiji* je:

- a) opća
- b) neodređena
- c) **odrična**

11. U kojem se padežnom obliku nalazi imenica u dатoj rečenici?

*Slušam **učenika** kako govori.*

- a) **akuzativu**
- b) genitivu
- c) lokativu

12. U kojem se padežnom obliku nalazi imenica u dатoj rečenici?

*Kupila je cvijeće svojoj **majci**.*

- a) akuzativu
- b) dativu**
- c) genitivu

13. U kojem padežnom obliku se nalaze imenice u dатoj rečenici?

*Govorili su o pročitanoj **knjizi** i odmarali su u **hladovini**.*

- a) lokativ**
- b) dativ
- c) instrumental

14. U kojem se padežnom obliku nalaze imenice u dатoj rečenici?

*Sa svojim **sinom** je ujesen **lopatom** okopavao bašču.*

- a) instrumentalu
- b) lokativu
- c) genitivu**

15. Zaokruži tačan odgovor.

Oblik deseterica je:

- a) zbirni broj
- b) brojni pridjev
- c) brojna imenica**

16. Oblik znajući je:

- a) glagolski prilog sadašnji**
- b) glagolski prilog prošli
- c) glagolski pridjev trpni
- d) glagolski pridjev radni

17. Obilježi tačan odgovor!

Koji niz riječi spada u čestice/riječice?

- a) a, ali ,nego, već
- b) tebe, ono, mi, ko
- c) možda, zar, bar, ne**

- d) nad, iza, do, kroz

18. Prvo lice jednine prezenta glagola *leći* glasi:

- a) legoh **b) legnem** c) ležeći

19. Glagolski prilog sadašnji glagola *sjeći* glasi:

- a) sjekući **b) sijekući** c) siječem

SINTAKSA

1. Zaokruži tačan odgovor!

Punoznačne riječi ili veze nepunoznačnih i punoznačnih riječi koje mogu u rečenici popuniti jednu ili više pozicija nazivaju se

- a) sintagme **b) sintakseme** c) semanteme

2. Nesamostalni rečenični članovi su

- a) atribut i apozicija** b) subjekt i predikat c) objekt i atribut

3. Zaokruži tačan odgovor.

Rečenica: *Teško sam hodao jer je put bio klizav* je:

- a) **Zavisnosložena rečenica s uzročnom surečenicom**
b) Zavisnosložena rečenica s poredbenom surečenicom
c) Zavisnosložena rečenica s načinskom surečenicom

4. Zaokruži koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši istaknuta riječ:

Bijele ptice su pjevale na krovu.

- a) Objekta
b) Subjekta
c) Atributa

5. Obilježi tačan odgovor.

Uzmi kolač koji želiš.

- a) vremenska
b) načinska

- c) objektska
- d) atributska**

6. Zaokruži tačan odgovor.

Budući da je veliko nevrijeme, moramo prekinuti posao.

Zavisna klauza/surečenica u sastavu naveden složene rečenice je:

- a) objektska
- b) predikatska
- c) uzročna**
- d) vremenska

7. Zaokruži tačan odgovor.

Ovaj narod priča tako kako sam ti rekao

Zavisna klauza/surečenica u sastavu navedene složene rečenice je:

- a) objektska
- b) predikatska
- c) uzročna
- d) načinska**

8. Zaokruži slovo ispred niza riječi koje spadaju u **supstantivnu/imeničku kategoriju riječi:**

- a) Lijena, pamet, dvaput, na
- b) prvi, snijeg, njoj, kućni
- c) kuća, dvojica, čega, ništa**

9. Rečenice po sastavu mogu biti:

- a) prostoproširene
- b) proširene i složene
- c) proste i složene**

10. Veza najmanje dviju sintaksema bez svojstva predikativnosti naziva se

- a) sintagma**
- b) sintaksema
- c) vezani tekst

11. Zaokruži tačan odgovor.

Obilježena sintaksema u rečenici *Govorila je preko mjere* prati:

- a) adverbijalna odredba načina**
- b) adverbijalna odredba vremena
- c) adverbijalna odredba mesta

12. Zaokruži tačan odgovor.

Rečenica: *Sunce se dizalo, a njemu je sve gušći mrak zastirao oči je:*

- a) suprotna rečenica
- b) rastavna rečenica
- c) sastavna rečenica

13. Zaokruži tačan odgovor. Odredi vrstu klauza.

Vozili su se i pričali.

- a) NEZAVISNOSLOŽENA sastavna
- b) NEZAVISNOSLOŽENA suprotna
- c) NEZAVISNOSLOŽENA rastavna

14. Napiši koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši podvučena riječ:

Lijepa Azra igra **kolo**.

- a) adverbijalna odredba b) bliži objekt c) subjekt

15. Napiši koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši podvučena riječ:

Bijeli konj **brzo** trči.

- a) adverbijalna odredba načina b) atributa c) apozicije

16. Zaokruži tačan odgovor.

Došli su mi prijatelji koje sam pozvao.

Zavisna klauza/surečenica u sastavu navedene složene rečenice je:

- a) objekatska
- b) mjesna
- c) atributska
- d) posljedična

17. U sljedećoj rečenici **pronađi atribut. *Velika planina je uvijek odvlačila pogled.***

- a) **velika**
- b) pogled
- c) uvijek

18. U sljedećoj rečenici **pronađi objekat.**

Velika planina je uvijek odvlačila pogled.

- a) planina
- b) **pogled**
- c) velika

19. Sa sintaksičkog stajališta, sve riječi našega jezika možemo podijeliti na

- a) samostalne i nesamostalne
- b) promjenjive i nepromjenjive
- c) **punoznačne i nepunoznačne**

20. Koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši istaknuta riječi?

Vjerujem u Boga.

- a) **dalji objekt**
- b) subjekt
- c) apozicija

21. Odredi sintaksičku funkciju (rečenični član/služba u rečenici) istaknute riječi:

*Prozva ga **glasno**, primače se tabli i spusti ruku na njegovo rame.*

- a) **adverbijalna odredba načina**
- b) atributa
- c) predikata

22. Odredi sintaksičku funkciju (rečenični član/služba u rečenici) istaknute riječi:

*Amela **je** lijepa.*

- a) **predikat**
- b) atribut
- c) subjekt

23. Odredi sintaksičku funkciju (rečenični član/služba u rečenici) istaknute sintakseme:

*Prozva ga **glasno**, primače se tabli i spusti ruku **na** njegovo **rame**.*

- a) **adverbijalna odredba mjesta**
- b) apozicija
- c) predikat

LEKSIKA

1. Zaokruži tačnu tvrdnju.

- a) **Skup riječi jednog jezika naziva se leksika.**
- b) Homonimi su riječi istog značenja i istog glasovnog sastava.
- c) Riječi koje imaju suprotno značenje nazivaju se sinonimi.

2. Zaokruži tačan odgovor.

Prepoznať sinonime.

- a) konsonant ----- akcent
- b) **leksem** ----- **riječ**
- c) naglasak ----- suglasnik
- d) kondicional ----- samoglasnik

3. Zaokruži tačan odgovor.

Prepoznaj **frazeme**

- a) naći se u neobranom grožđu ----- sjetiti se
- b) ustati na lijevu nogu** ----- **biti neraspoložen, mrzovoljan bez razloga**
- c) pasti na pamet ----- biti previše zaljubljen
- d) zaljubiti se do ušiju ----- naći se u neugodnoj situaciji

4. Zaokruži tačan odgovor.

Prepoznaj **neologizme**

- a) nivo, šou, bife, bicikl
- b) mliko, greota, đe, fala
- c) keva, čale, lova, murija
- d) mobitel, emotikon, bankomat**

5. Zaokruži pravilno napisani niz riječi.

- a) tamno-zeleni, vodopad, klima-uređaj
- b) mini pauza, super benzin, bajram-namaz**
- c) mubarek noć, žiro-račun, C-dur
- d) fotoaparat, vodo-zemac, autoput

6. Zaokruži tačan odgovor.

Prepoznaj **dijalektizme**:

- a) nivo, šou, bife, bicikl
- b) mliko, šcap, đe, fala**
- c) keva, čale, lova, murija
- d) mobitel, emotikon, bankomat

7. Zaokruži tačan odgovor.

- a) nivo, šou, bife, bicikl _____ žargonizmi
- b) mliko, greota, đe, fala _____ tuđice/posuđenice
- c) keva, čale, lova, murija _____ dijalektizmi
- d) mobitel, emotikon, bankomat** _____ neologizmi

PRAVOPIS

1. Zaokruži slovo ispred tačno napisanog broja.

- a) 18 (osamnaesti)

- b) 1208. (hiljadu dvjeta osam)
- c) 2013. (dvije hiljade trinaesta)**
- d) 21 (dvadeset prvi)

2. Zaokruži slovo ispred niza pravilno napisanih riječi.

- a) ne učim, ne mogu, ne pažnja,
- b) nesloga, nećeš, nepjevam,
- c) ne bismo, nečovjek, nedostajati**

3. Zaokruži slovo ispred niza pravilno napisanih riječi.

- a) Bosanski novi, Kulen-Vakuf, Banja Luka
- b) Trg bana Jelačića, bulevar Meše Selimovića, Šar-planina
- c) Austro-Ugarska, more Jadranško, Muftijstvo bihaćko**
- d) Sjedinjene Američke države, solo pjevanje, kamen-temeljac

4. Zaokruži slovo ispred tačno napisane rečenice.

- a) Samnom je išla u kino.
- b) Ne pažnja građana uzrokuje požare u šumama.
- c) Neznam ništa o njemu.
- d) Ne moram biti petrarkista da bih razumjela Petrarkine sonete.**

5. Zaokruži tačan odgovor.

- a) (ja) bi
- b) (mi) bismo**
- c) ovde,
- d) Europa

6. Zaokruži slovo ispred pravilno napisanog niza riječi.

- a) Banjalučanin, humanizam, almirov
- b) renesansa, sarajevski, Almirov**
- c) romantizam, Astrijski, bosanac
- d) cazinjanin, bosančev, banjalučki

7. Zaokruži slovo ispred pravilno napisanog niza riječi.

- a) nemam, nerekavši, nemoj
- b) ne sviram, nečovjek, ne idi**
- c) najači, najdragocjeniji, najmršaviji
- d) djedov, sestrin, bosančev

8. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj su pravilno upotrijebljeni interpunkcijski/pravopisni znaci.

- a) „Siguran sam“, obrati se Sanjin svojoj drugarici: „Da ćemo sve zadatke uspješno riješiti.“
- b) Siguran sam, obrati se Sanjin svojoj drugarici: „Da ćemo sve zadatke uspješno riješiti.“
- c) „Siguran sam“, obrati se Sanjin svojoj drugarici, „da ćemo sve zadatke uspješno**

riješiti.“

9. Zaokruži tačan odgovor.

- a) unsko-sanski kanton
- b) Unsko sanski kanton
- c) Unsko-sanski kanton**
- d) Unsko-Sanski kanton

10. Zaokruži tačan odgovor. Samo je jedna rečenica pravilno napisana.

- a) Derviš-paša Bajezidagić mostarski pjesnik pjevalo je o Mostaru.
- b) Kenane dođi kod mene kad budeš mogao.
- c) Možeš li, Kenane doći do mene?
- d) Možeš li doći do mene, Kenane?**

11. Zaokruži tačan odgovor.

- a) Husrev beg
- b) foto aparat
- c) šerijatskopravni**
- d) bosanskonjemački rječnik

12. Zaokruži slovo ispred pravilno napisanih prisvojnih pridjeva.

- a) Visoko----- Visočki
- b) Bihać ----- Bihački
- c) Mostar ----- Mostarski
- d) Nermina-----Nerminin**

13. Zaokruži rečenicu koja je pravilno napisana.

- a) Moj prijatelj njemac pričao mi je o Nobelovcu Ivi Andriću.
- b) Moj prijatelj Nijemac pričao mi je o nobelovcu Ivi Andriću.**
- c) Moj prijatelj Njemac pričao mi je o Nobelovcu Ivi Andriću.

14. Nominativ i genitiv množine imenice *čitalac* glasi

- a) N. čitaoci, G. čitaoca
- b) N. čitaoci, G. čitalaca**
- c) N. čitaoci, G. čitaocima

15. Zaokruži slovo ispred pravilno napisane riječi:

- a) razčupati **b) zakasnjeti** c) pobješnjeti d) ožljeda

16. Zaokruži slovo ispred pogrešno napisane riječi.

- a) sudski, b) odšetati c) podtip **d) presjednik**

17. Zaokruži slovo ispred pravilno napisanog niza riječi.

- a) predsjednik, slušaoc, jedanput
- b) slušalac, jedanput, bežični**

- c) pobješnjeli, ozljeda, izljubiti
- d) bezžični, najjači, najjednostavniji

18. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Riječi *sljez*, *sljeme* i *ozljeda* primjeri su odstupanja od:

- a) druge palatalizacije/sibilarizacije
- b) jednačenja suglasnika po mjestu tvorbe**
- c) jednačenja suglasnika po zvučnosti

19. Pažljivo pročitaj navedene tvrdnje. Zaokruži tačnu tvrdnju.

- a) Jednosložne riječi imaju samo uzlazne akcente.
- b) Otišao je u Konjic. U navedenoj rečenici riječ *u* je proklitika.**
- c) Došao je iz Konjica. U navedenoj rečenici riječ *iz* je enklitika.
- d) Akcent može doći i na posljednjem slogu.

20. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

U jednoj od navedenih riječi nosilac sloga je sonant/glasnik *r*. Koja je to riječ?

- b) Leptir
- b) radnik
- c) prst**
- d) rijeka

21. Zaokruži slovo ispred riječi s kratkim akcentom.

- a) mak**
- b) rod
- c) zlato
- d) bajka

KNJIŽEVNOST

1. Pažljivo pročitaj stih!

“*Vrh hridi crne trne*”

Koja stilska figura dominira u ovom stihu pjesme „*Veče na školju*“ Alekse Šantića?

- a) asonanca
- b) aliteracija**
- c) onomatopeja
- d) personifikacija

2. Zaokruži tačan odgovor.

Kojoj književnoj vrsti pripada djelo „*Na pravi put sam ti, majko, izišao*“ Skendera Kulenovića?

- a) oda
- b) basna
- c) poema**
- d) balada

3. Napiši naziv dramske vrste:

Djelo „*Antigona*“ je:

- a) balada b) komedija c) tragedija d) roman
4. Stilska figura redanja pjesničkih izraza i slika po jačini, odnosno postepeno, od slabijeg ka jačem (uzlazna), ili od jačega ka slabijem (silazna) naziva se
a) gradacija b) hiperbola c) sinegdoha d) metafora

5. Zaokruži tačan odgovor.

Dževad Karahasan napisao je djelo pod nazivom:

- a) "Istočni divan"
b) "Vječnik"
c) "Ponornica"
d) "Pobune"
6. Prepoznaj stilsku figuru u sljedećoj rečenici.
Sunce je milovalo njeno lice.
a) Onomatopeja b) gradacija c) personifikacija d) asonanca

7. Stilska figura ponavljanja riječi na kraju stiha naziva se

- a) epifora b) elipsa c) metafora d) anafora
- 8. Zaokruži tačan odgovor.**

Koja epoha u književnosti začetke ima u djelima Dantea Alighierija, Boccaccia i Petrarce?

- a) realizma
b) moderne
c) klasicizma
d) renesanse
9. Najpoznatiji ruski pisac drama, autor djela "Tri sestre", "Galeb", "Višnjik" je:

- a) Anton Pavlovič Čehov
b) Aleksandar Sergejevič Puškin
c) Fjodor Mihajlovič Dostojevski
d) Maksim Gorki

10. Zaokruži tačan odgovor.

Zbirku priповijedaka "Bašta sljezove boje" napisao je:

- a) Alija Nametak
b) Ćamil Sijarić

c) Branko Ćopić

d) Ivo Andrić

11. Zaokruži najpoznatije djelo Erica Knighta!

a) "Lesi se vraća kući"

b) "Alisa u zemlji čuda"

c) "Pinokio"

d) "Oliver Twist"

12. Zaokruži tačan odgovor.

Djelo "*Hamlet*" pripada epohi:

a) romantizam

b) realizam

c) humanizam i renesansa

d) moderna

13. Djelo "Skretnice" napisao/la je:

a) Dževad Karahasan

b) Jasmina Musabegović

c) Skender Kulenović

d) Nasiha Kapidžić-Hadžić

14. Grozdanin kikot" napisao je:

a) Derviš Sušić

b) Nedžad Ibrišimović

c) Hamza Humo

d) Alija Nametak

15. Izdavač časopisa bio je Muhamed Bekir Kalajdžić:

a) Biser

b) Behar

c) Gajret

d) Bošnjak

16. Zaokruži tačan odgovor.

Koju stilsku figure imamo u riječima: bućnuti, krcnuti, pucketati, šuštati, fijukati?

- a) personifikacija
- b) komparacija
- c) anafora
- d) onomatopeja**

17. Veliki ruski književnik, autor romana “*Ana Karenjina*” je

- a) Lav Nikolajević Tolstoj**
- b) Fjodor Mihajlovič Dostojevski
- c) Maksim Gorki

18. Djelo “*Breza i druge priopovijetke*” napisao je:

- a) Ivo Andrić
- b) Slavko Kolar**
- c) Alija Nametak

19. Pročitaj stihove iz pjesme “*Oblak*” Dobriše Cesarića i napiši koja vrsta rime je prisutna u ovoj strofi.

*U predvečerje, iznenada,
Ni od kog iz dubine gledan,
Pojavio se ponad grada
Oblak jedan.*

- a) AABB
- b) ABAB**
- c) AABA
- d) ABAA

20. Pisani su bosančicom, nadgrobni su spomenici, predstavljaju jedan vid originalnog stvaralaštva u srednjovjekovnoj bosanskoj pismenosti i idu u sami vrh južnoslavenske epigrafike, a nazivaju se

- a) stećci**
- b) povelje
- c) hronogrami
- d) ljetopisi

22. Lik Torvald je iz djela:

- a) “Nora”**
- b) “Stablo bijede”
- c) “Ožalošćena porodica”
- d) “Bijeg”

23. Roman “*Ponornica*” je napisao:

- a) Derviš Sušić
- b) Skender Kulenović**
- c) Ivo Andrić
- d) Dževet Sarač

24. Zokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Djelo „Put Alije Đerzeleza“ napisao je:

- a) Ivo Andrić
- b) Branko Ćopić
- c) Novak Simić
- d) Osman Đikić

25. Najpoznatiji pjesnik bošnjačke moderne Musa Čazić Ćatić rođen je u:

- a) Gradačac
- b) Srebrenik
- c) Sarajevo
- d) Odžak

26. Roman „Legenda o Ali-paši“ napisao je:

- a) Enver Čolaković
- b) Edhem Mulabdić
- c) Zuko Džumhur
- d) Osman Đikić

27. O kojoj stilskoj figuri je riječ u dатој rečenici:

Pojest ču cijelu zdjelu!

- a) eufemizam
- b) alegorija
- c) metonimija
- d) metafora

28. Nakon završetka desetogodišnjeg Trojanskog rata, Odisej se vraća kući, svome sinu

Telemahu i vjernoj ženi

- a) Antigoni
- b) Penelopi**
- c) Ofeliji
- d) Lauri

28. Roman „Robinson Cruso“ izmišljena je autobiografija lika po kome roman nosi naslov, engleskog brodolomca koji je proveo 28 godina na dalekom tropskom otoku na kome je doživio razne pustolovine. Pisac ovog romana je:

- a) Danijel Defo**
- b) Eric Knight
- c) Oliver Twist

29. Glavni junak romana „Derviš i smrt“ Meše Selimovića je:

- a) Ahmed Nurudin
- b) Ahmet Šabo
- c) Ahmed Muradbegović**

30. Pročitaj pažljivo stihove iz pjesme „Voćka poslije kiše“ Dobriše Cesarića i prepoznaj kako

se zove ova vrsta strofe (prema broju stihova)

*Al nek se sunce malko skrije,
Nestane sve te čarolije.
Ona je opet kao prvo,
Obično, jadno, malo drvo.*

a) tercina/tercet

b) koren

c) distih

31. Zaokruži tačan odgovor!

Koja stilska figura je kombinacija anafore i epifore:

- a) gradacija
- b) ironija
- c) simfona**
- d) metonimija

32. Zaokruži tačan odgovor!

Knjigu „Roman o novčiću“ napisao je:

- a) Branko Ćopić
- b) Nedžad Ibršimović
- c) Kemal Mahmutefendić**
- d) Ivo Andrić

33. Zaokruži tačan odgovor!

Knjigu bajki „Priče iz davnine“ napisala je

- a) Ivana Brlić-Mažuranić**
- b) Nasiha Kapidžić-Hadžić
- c) Vesna Parun

34. Zaokruži tačan odgovor!

Velika književna epoha koja nastaje nakon epohe realizma je:

- a) humanizam
- b) romantizam
- c) modernizam**
- d) klasicizam

35. Zaokruži tačan odgovor!

Roman „Bihorci“ napisao je:

- a) Čamil Sijarić**
- b) Enes Kišević

- c) Hasan Kaimija
- d) Emir Imamović

36. Zaokruži tačan odgovor!

Djelima Francesca Petrarce, Giovannia Boccaccioa i Dantea Alighieria započinje jedna velika književna epoha:

- a) Realizam
- b) Romantizam
- c) Humanizam i renesansa
- d) Antika

37. Zaokruži tačan odgovor!

Kojem književnom periodu pripada pjesnikinja Umihana Čuvidina?

- a) književnosti moderne
- b) alhamijado književnosti**
- c) realizmu
- d) postmodernizm

PRIMJER TESTA IZ BOSANSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI ZA PRIJEMNI ISPIT

1. Zaokruži tačan odgovor.

Prvo slavensko pismo je:

- a) latinica
- b) čirilica
- c) glagoljica

2. Odgovori.

Kojim je pismom napisana *Povelja Kulina bana*?

- a) bosanskom čirilicom/bosančicom
- b) glagoljicom
- c) arebicom

3. Koja su pisma u zvaničnoj upotrebi danas u savremenom bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku?

- a) čirilica i arebica
- b) latinica i glagoljica
- c) latinica i čirilica

4. Zaokruži tačan odgovor.

Književnost pisana na bosanskome jeziku, a arapskim pismom zove se:

- a) narodna književnost
- b) arapska književnost
- c) alhamijado književnost

5. Jezik je sredstvo

- a) komunikacije/sporazumijevanja
- b) dogovaranja
- c) saradnje

6. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Prepoznaj **naziv glasovne promjene** koja je izvršena u riječi *draži*:

- a) prva palatalizacija
- b) gubljenje suglasnika
- c) jotovanje

7. U kojem su nizu nabrojane zamjenice:

- a) nego, već, jer

- b) momački, spor, uredan
- c) taj, njegov, meni
- d) iznad, pored, u

8. Zaokruži tačan odgovor. *Znajući* je glagolski oblik:

- a) glagolski prilog prošli
- b) glagolski prilog sadašnji
- c) glagolski pridjev radni

9. Odredi vrstu broja: jedno:

- a) glavni broj
- b) zbirni broj
- c) redni broj

10. *Odoh* je glagolski oblik:

- a) perfekt
- b) aorist
- c) imperfekt
- d) pluskvamperfekt

11. Prepoznaj antonime:

- a) učenik --- đak
- b) brz --- hitar
- c) bogat --- siromašan

12. Zaokruži netačno napisanu riječ.

- a) htio
- b) osmijeh
- c) orijentacija
- d) ovde

13. Zaokruži tačan odgovor.

Pripovijetku „*Nosač Samuel*“ napisao je:

- a) Abdulah Sidran
- b) Ivo Andrić
- c) Petar Kočić
- d) Isak Samokovlija

14. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Novele i pripovijetke svrstavamo u:

- a) dramski rod
- b) lirski rod
- c) epski rod

15. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora!

Autor romana „*Zeleno busenje*“ je:

- a) Mehmedalija Mak Dizdar
- b) Hamza Humo
- c) Ahmed Muradbegović
- d) Edhem Mulabdić

16. Djelo „*Hamlet*“ Williama Shakespearea je:

- a) komedija
- b) tragedija
- c) roman
- d) balada

17. Pročitaj stihove iz pjesme „*Oblak*“ Dobriše Cesarića i napiši koja vrsta rime je prisutna u ovoj strofi.

*U predvečerje, iznenada,
Ni od kog iz dubine gledan,
Pojavio se ponad grada
Oblak jedan.*

- a) AABB
- b) ABAB
- c) AABA
- d) ABAA

18. Pisani su bosančicom, nadgrobni su spomenici, predstavljaju jedan vid originalnog stvaralaštva u srednjovjekovnoj bosanskoj pismenosti i idu u sami vrh južnoslavenske epigrafike, a nazivaju se

- a) stećci
- b) povelje
- c) hronogrami
- d) ljetopisi

19. Roman „*Robinson Cruso*“ izmišljena je autobiografija lika po kome roman nosi naslov, engleskog brodolomca koji je proveo 28 godina na dalekom tropskom otoku na kome je doživio razne pustolovine. Pisac ovog romana je:

- a) Danijel Defo
- b) Eric Knight
- c) Oliver Twist

20. Zaokruži najpoznatije djelo Erica Knighta!

- a) „Lesi se vraća kući“
- b) „Alisa u zemlji čuda“
- c) „Pinokio“
- d) „Oliver Twist“

Ključ

1. c
2. a
3. c
4. c
5. a
6. c
7. c
8. b
9. a
10. b
11. c
12. d
13. d
14. c
15. d
16. b
17. b
18. a
19. a
20. a

LITERATURA

1. Udžbenici za osnovnu školu
2. Gramatika bosanskoga jezika